Tilgu tee ümbruse mahuline visioon

Tellija: HARKU VALLAVALITSUS

Visiooni autorid: OLIVER ALVER
MARIANNA ZVEREVA

TALLINN, 2018

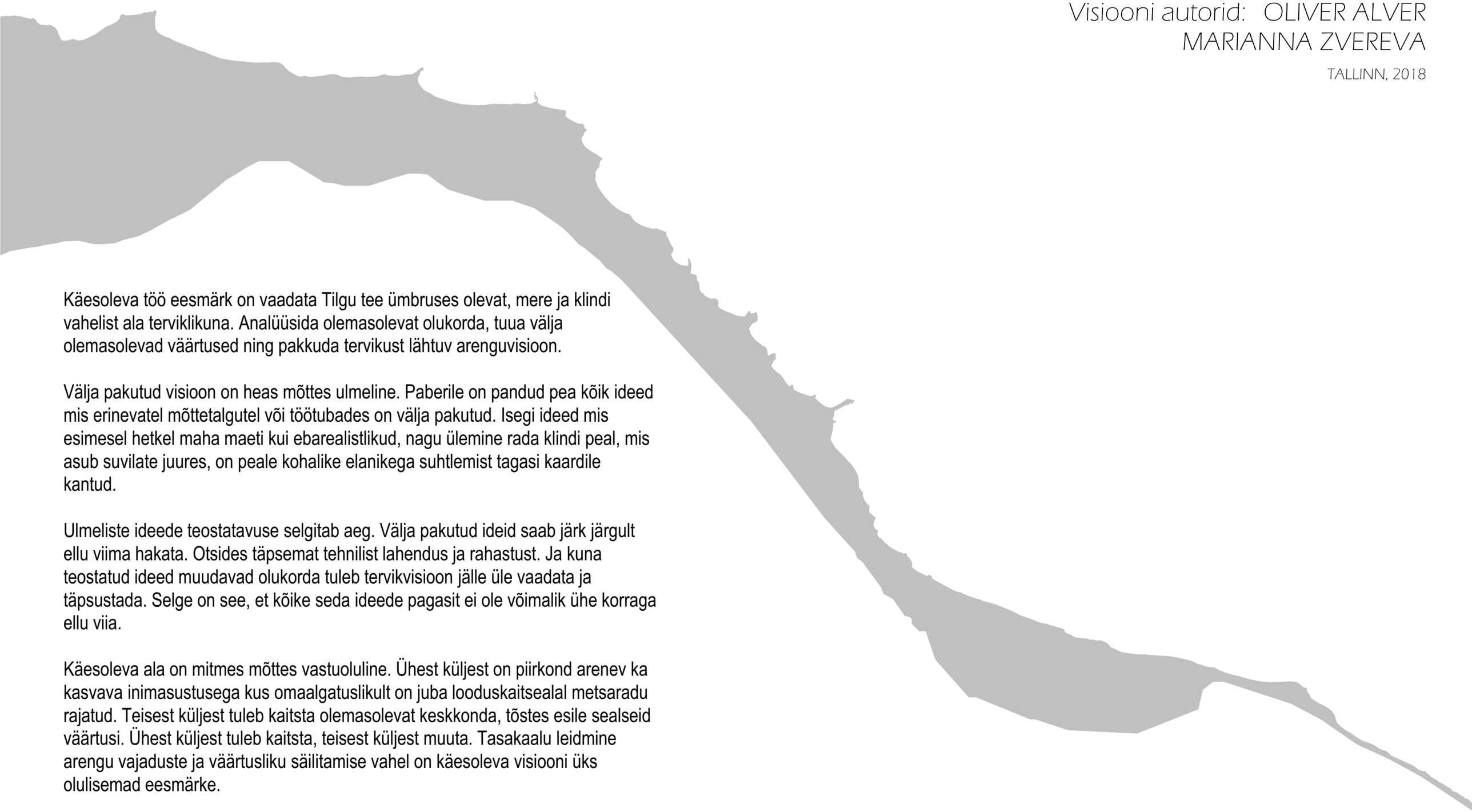

Käesoleva töö eesmärk on vaadata Tilgu tee ümbruses olevat, mere ja klindi vahelist ala terviklikuna. Analüüsida olemasolevat olukorda, tuua välja olemasolevad väärtused ning pakkuda tervikust lähtuv arenguvisioon.

Välja pakutud visioon on heas mõttes ulmeline. Paberile on pandud pea kõik ideed mis erinevatel mõttetalgutel või töötubades on välja pakutud. Isegi ideed mis esimesel hetkel maha maeti kui ebarealistlikud, nagu ülemine rada klindi peal, mis asub suvilate juures, on peale kohalike elanikega suhtlemist tagasi kaardile kantud.

Ulmeliste ideede teostatavuse selgitab aeg. Välja pakutud ideid saab järk järgult ellu viima hakata. Otsides täpsemat tehnilist lahendus ja rahastust. Ja kuna teostatud ideed muudavad olukorda tuleb tervikvisioon jälle üle vaadata ja täpsustada. Selge on see, et kõike seda ideede pagasit ei ole võimalik ühe korraga ellu viia.

Käesoleva ala on mitmes mõttes vastuoluline. Ühest küljest on piirkond arenev ka kasvava inimasustusega kus omaalgatuslikult on juba looduskaitsealal metsaradu rajatud. Teisest küljest tuleb kaitsta olemasolevat keskkonda, tõstes esile sealseid väärtusi. Ühest küljest tuleb kaitsta, teisest küljest muuta. Tasakaalu leidmine arengu vajaduste ja väärtusliku säilitamise vahel on käesoleva visiooni üks olulisemad eesmärke.

Olemasolev olukord

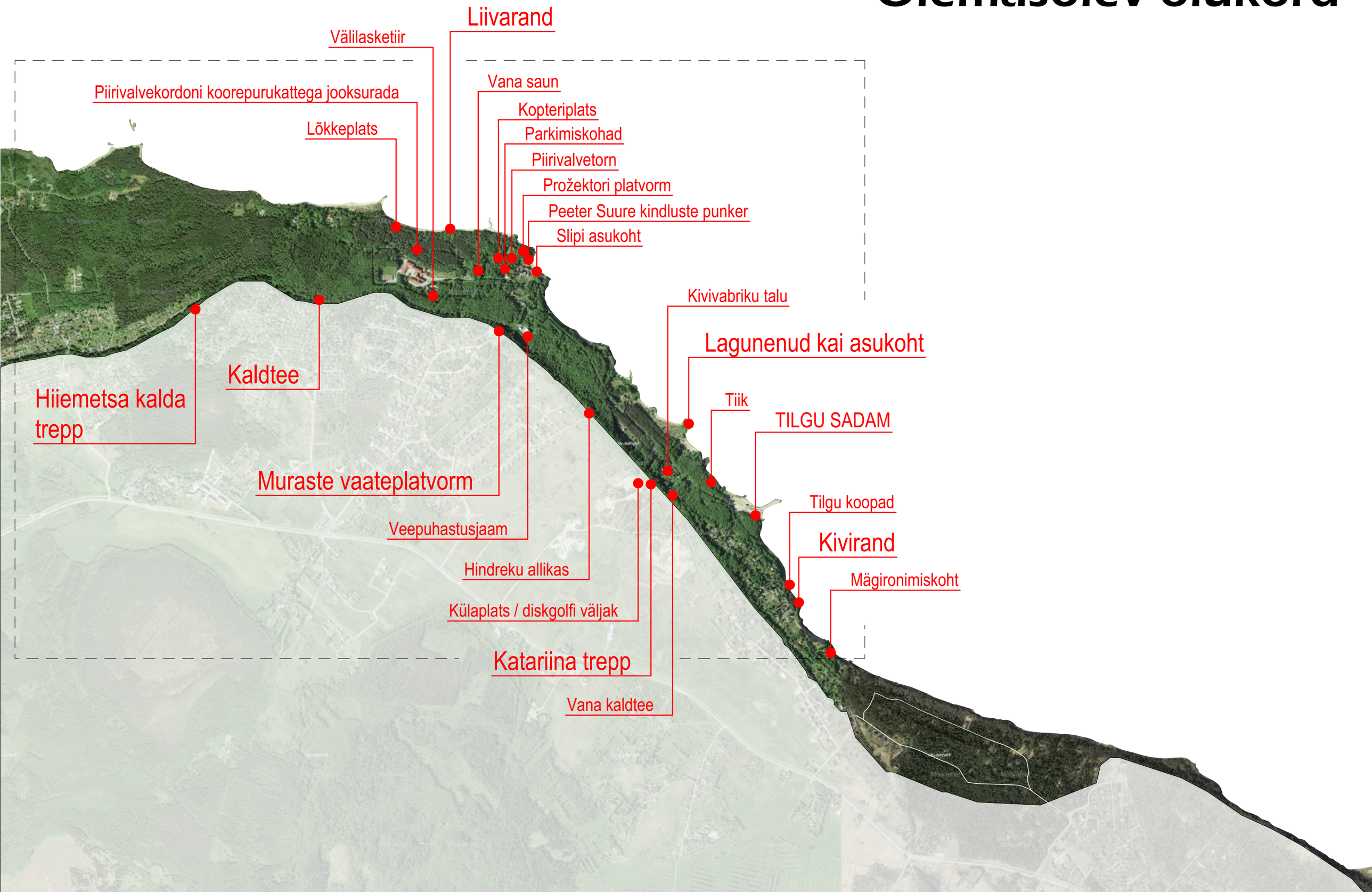

Olemasolev olukord

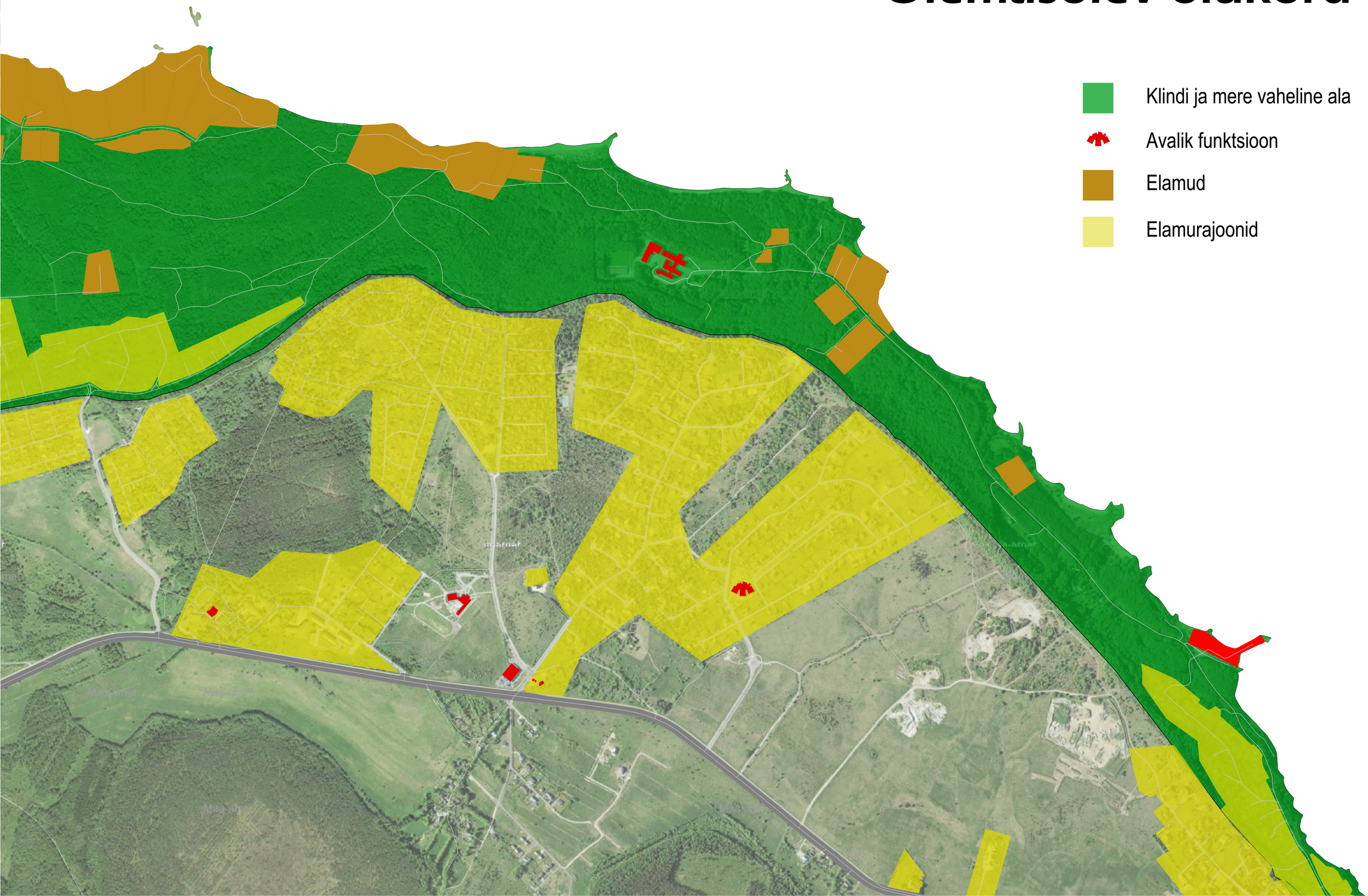

Ajaloolised nimetused

Kaitsealused objektid

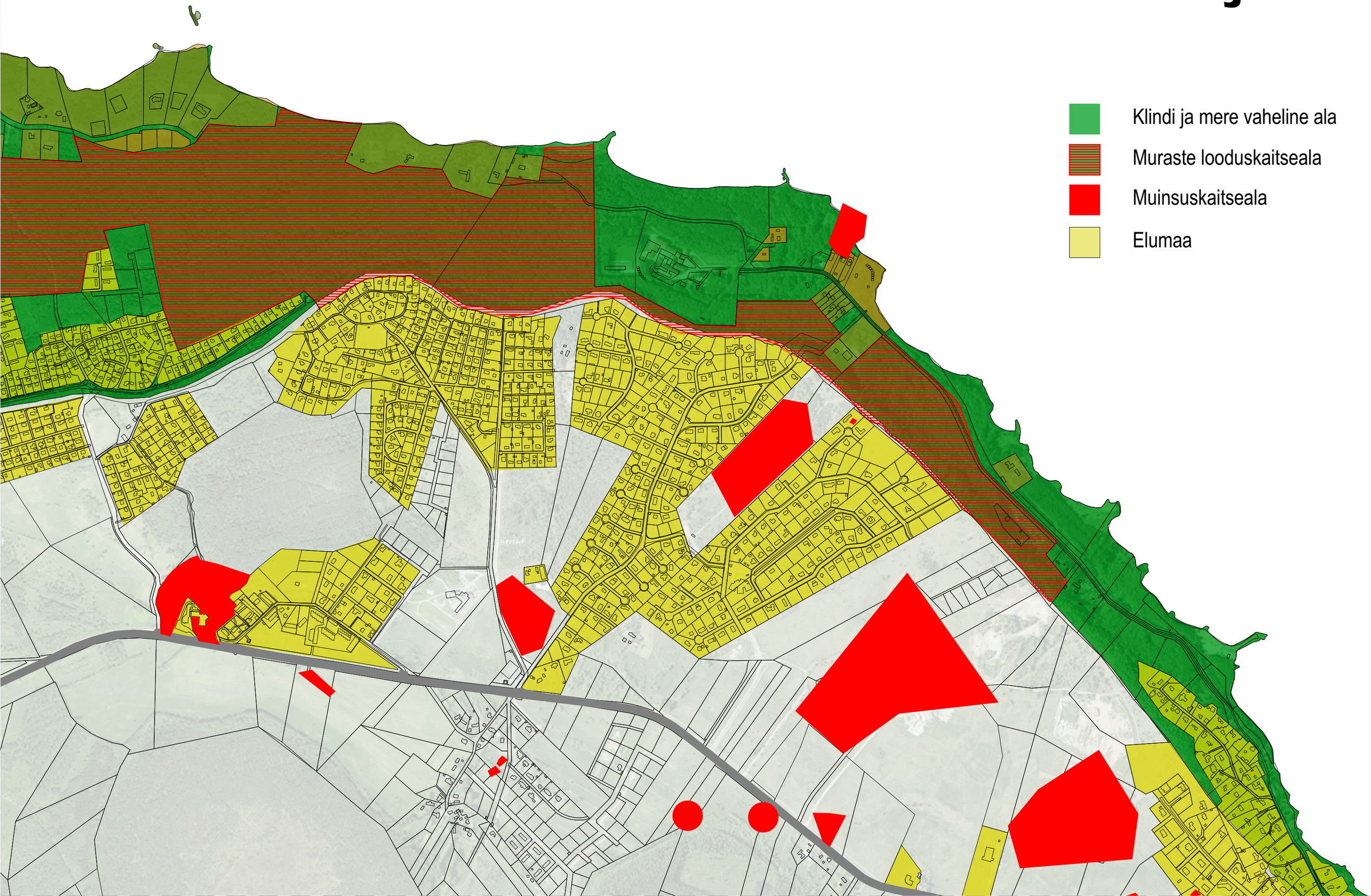

Detailplaneeringud

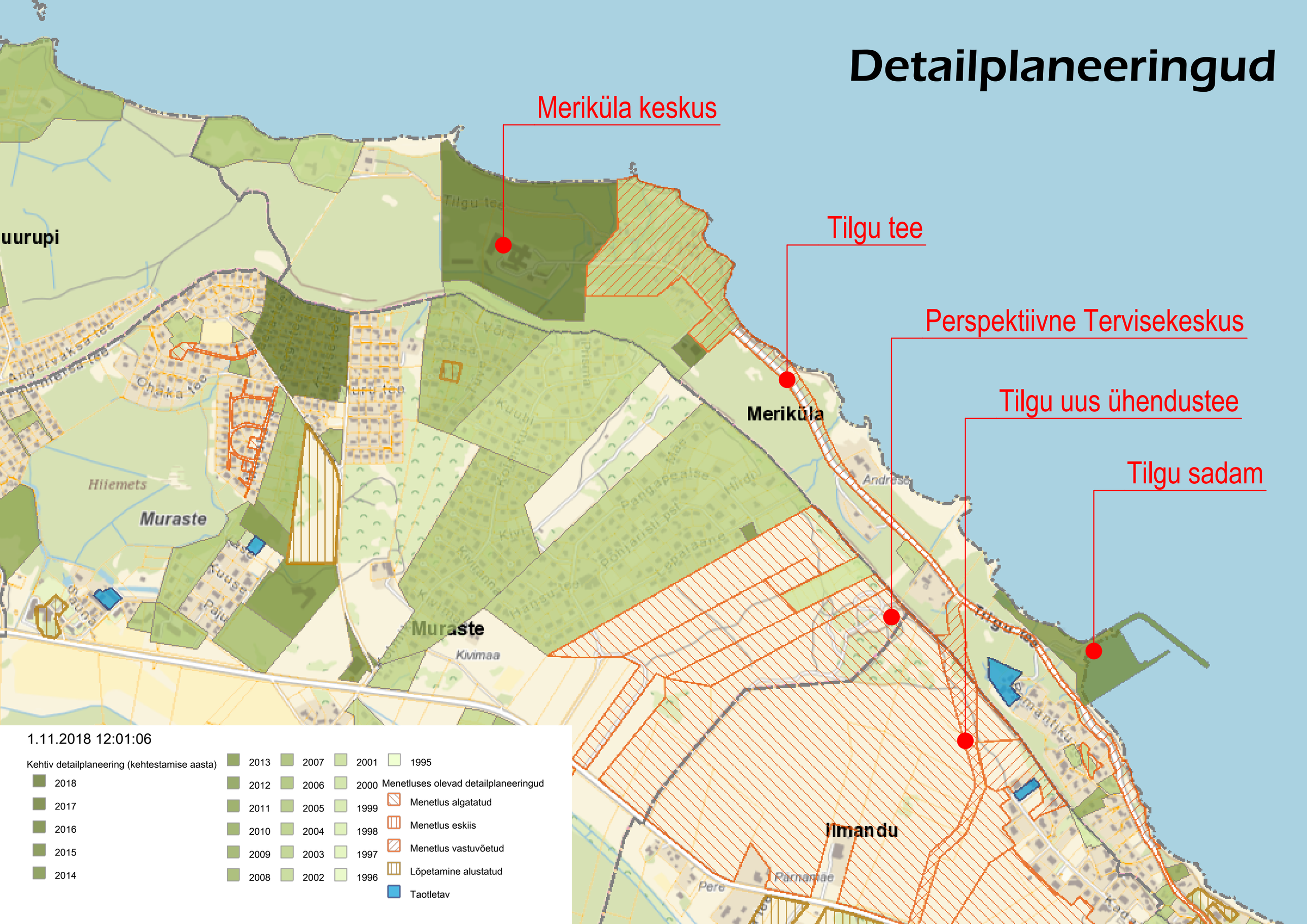

Rajatav tervikstruktuur

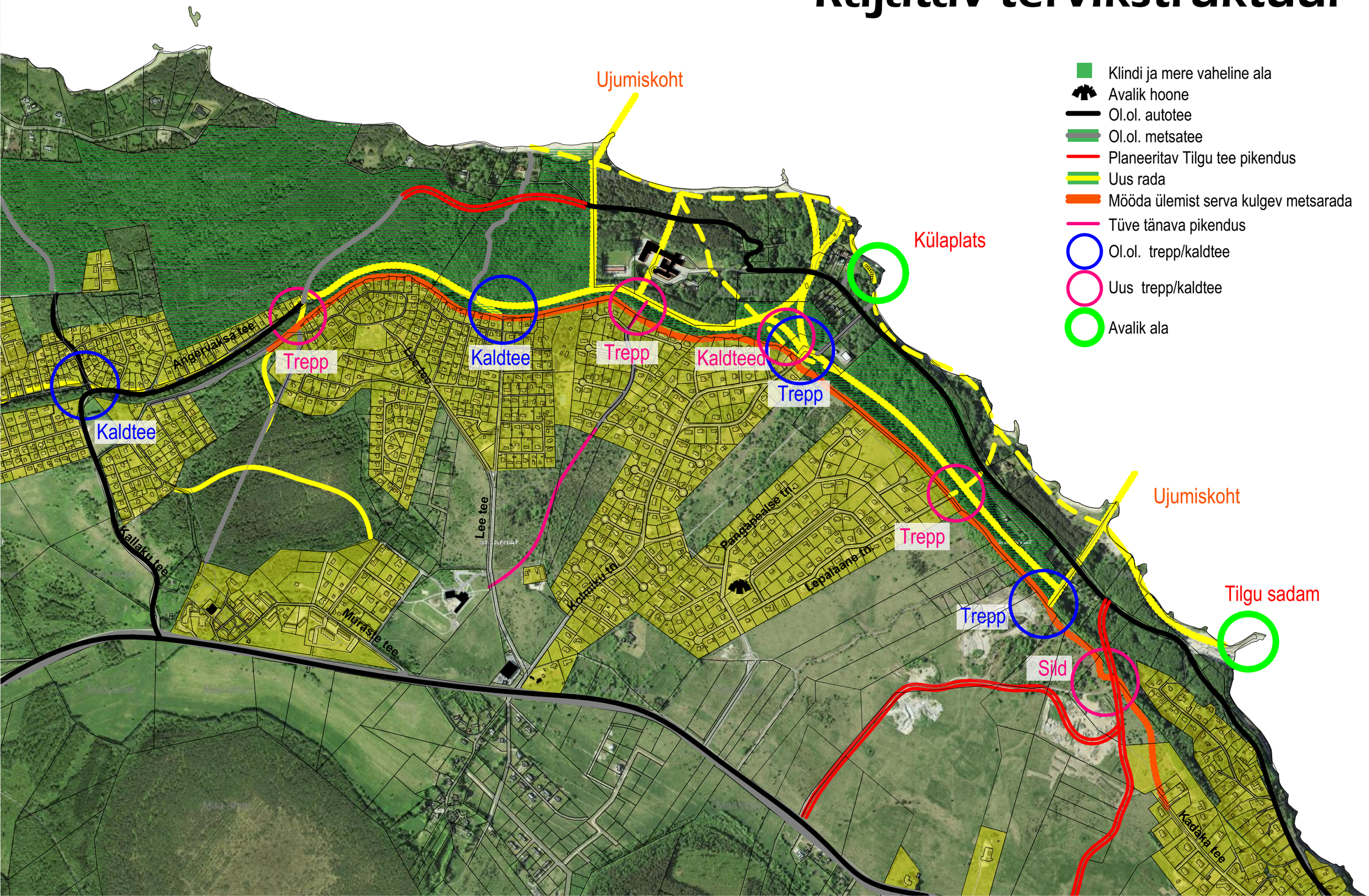

Klindiastangu ülemine rada

UUS

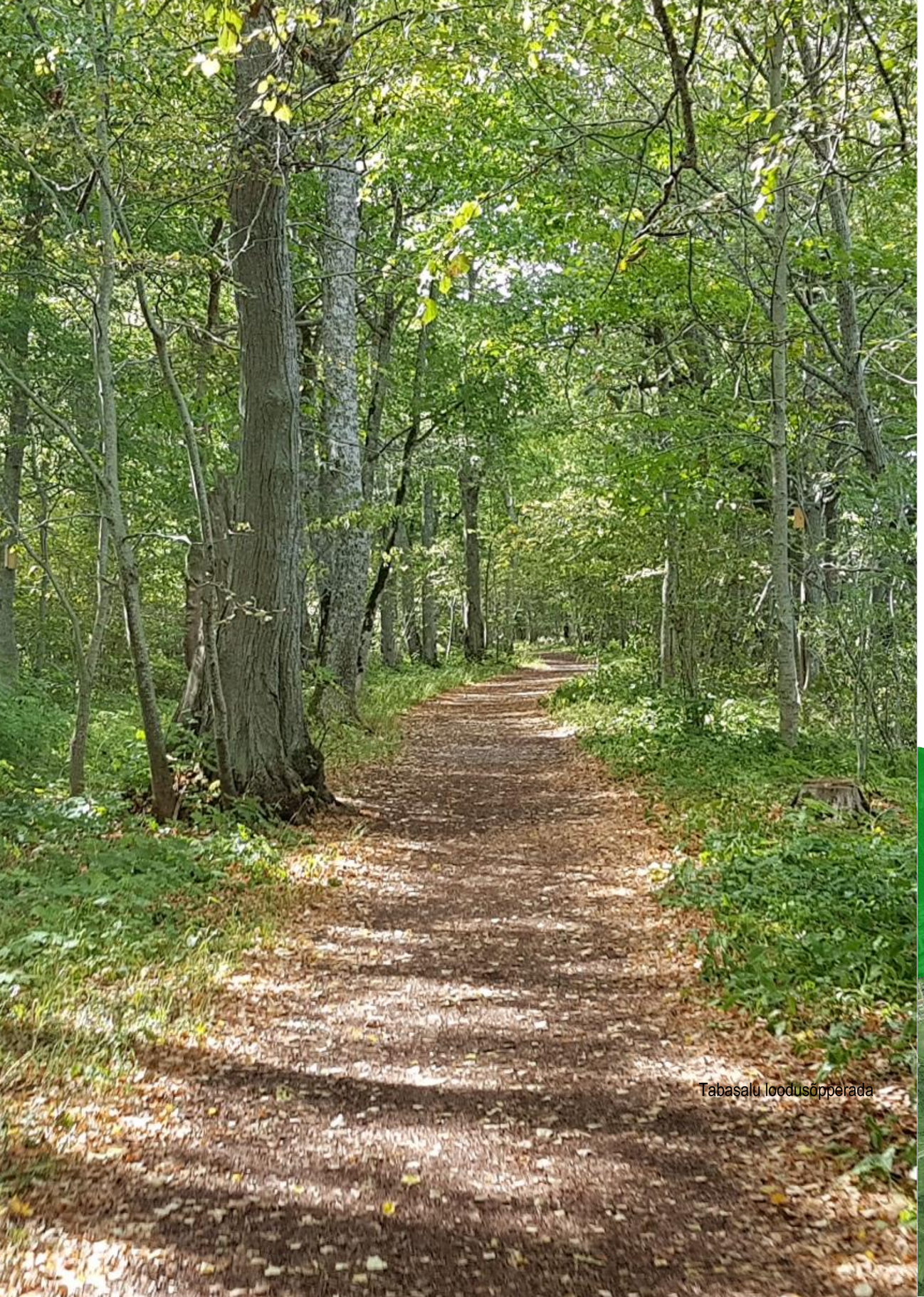

Klindi ja mere vaheline ala

Avalik hoone

Mööda ülemist serva kulgev metsarada

LÕIGE - Ülemine rada

UUS

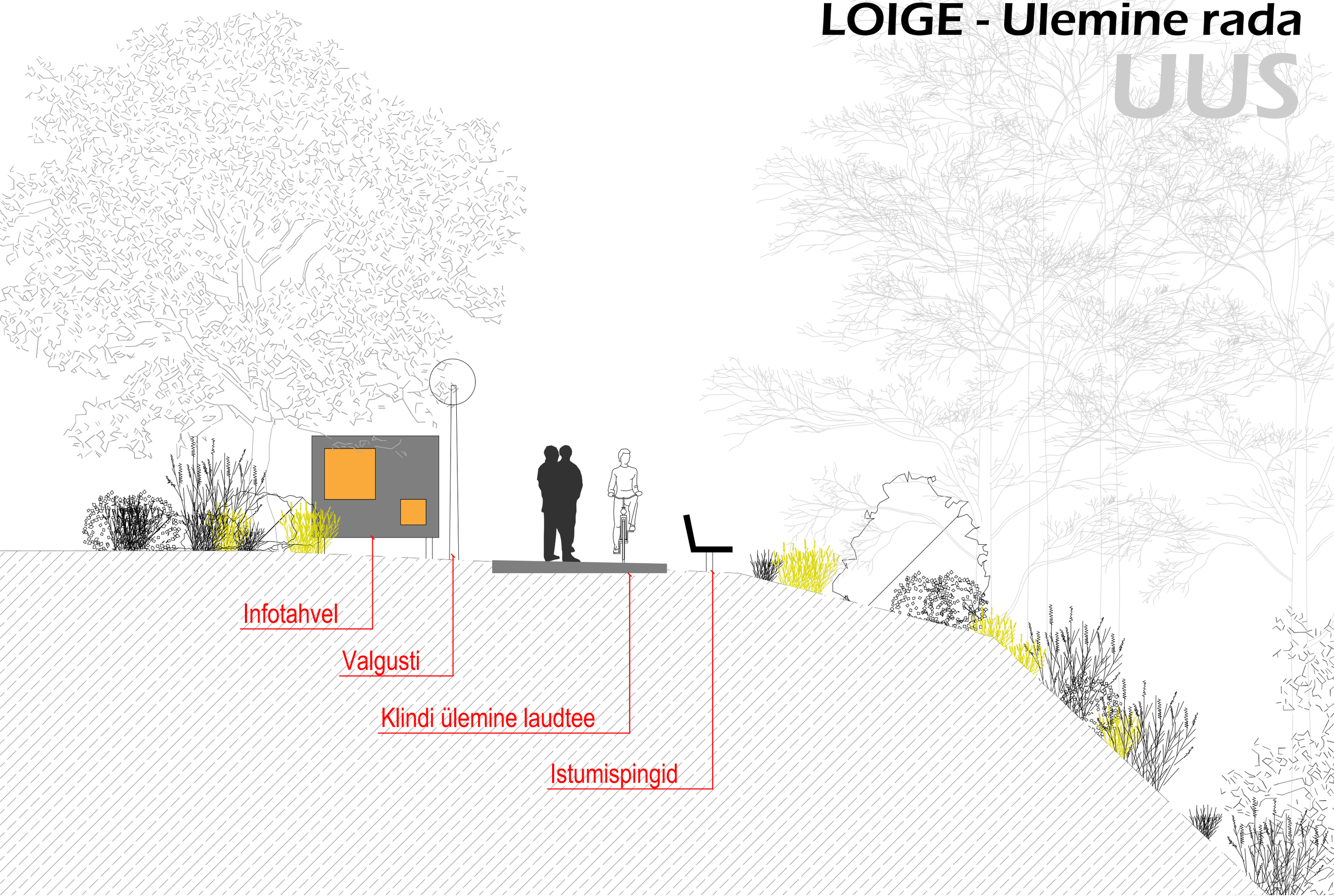

Klindiastangu alumine rada

UUS

Strandskogen Arninge Ullna
Arhitektid: Topia landskapsarkitekter
Asukoht: Stokholm, Rootsi
Pildi allikas: http://www.landezine.com/index.php/2018/05/strandskogen-arninge-ullna-by-topia/

Klindi ja mere vaheline ala

Avalik hoone

Ol.ol. tee

Laudtee

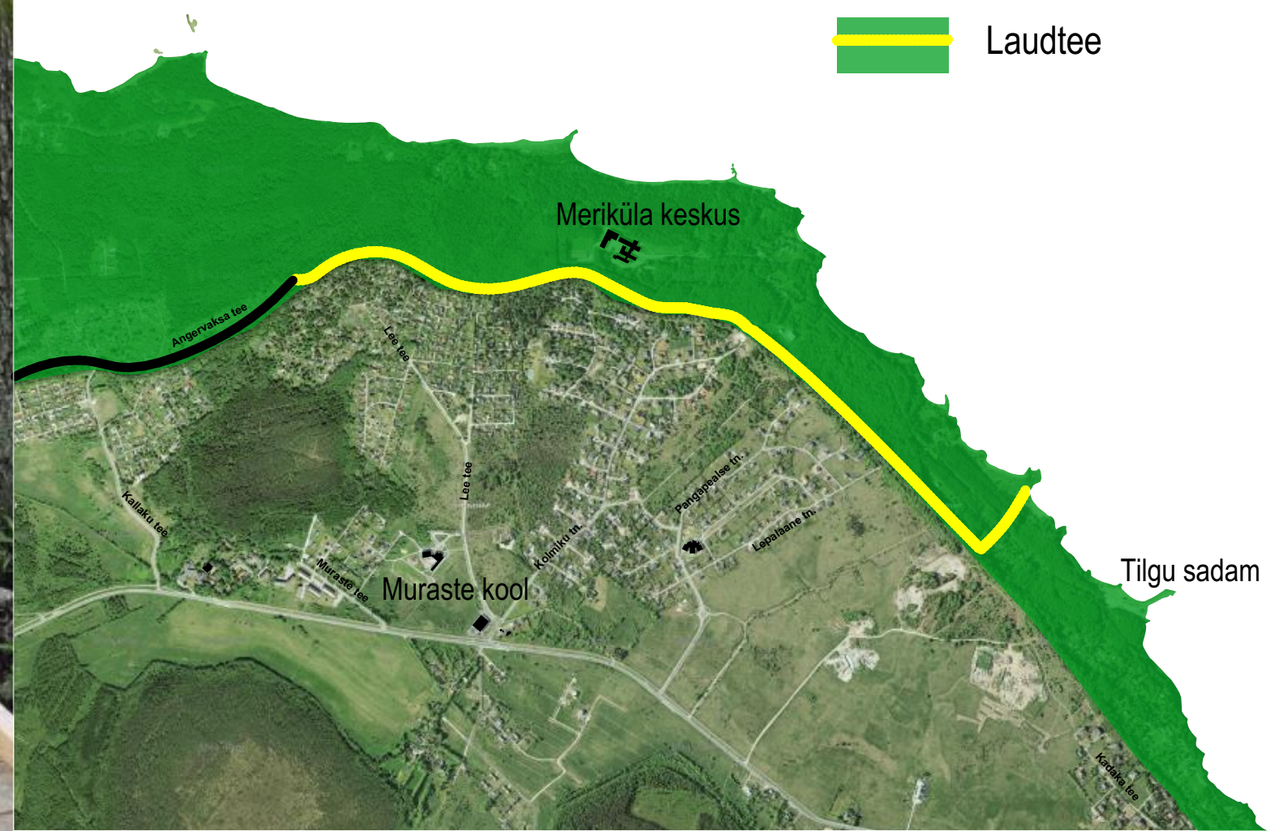

Lõige - Klindiastangu alumine rada

UUS

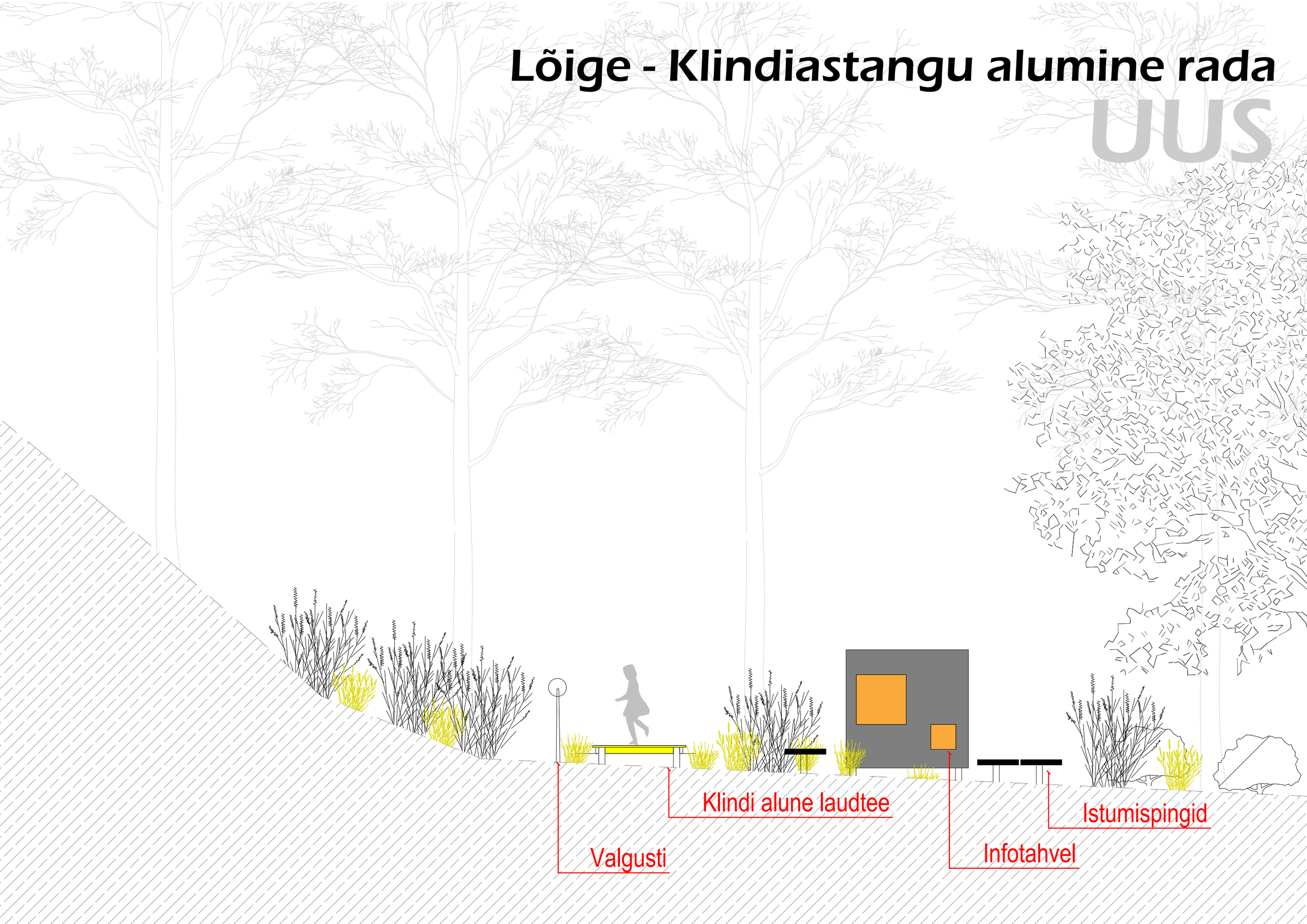

UUS - Klindi lõige

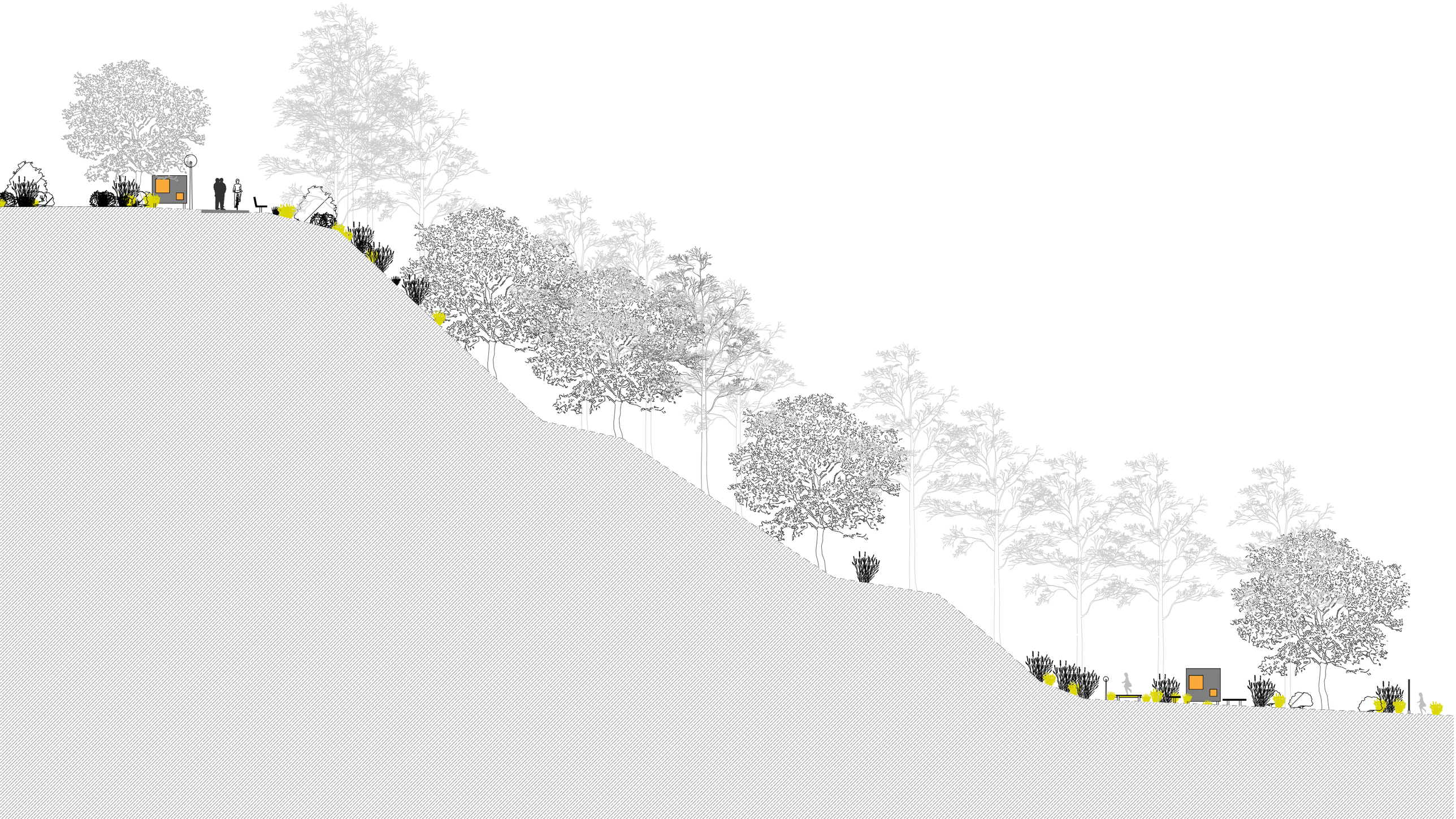

Kalda rada

UUS

Bygdøy Kyststi
Arhitektid: Istengen & Bergo AS
Asukoht: Bygdø, Oslo, Norra
Pildi allikas: http://istengen-bergo.no/prosjekt/bygdoy-kyststi/

Klindi ja mere vaheline ala

Avalik hoone

Rada

Laudtee

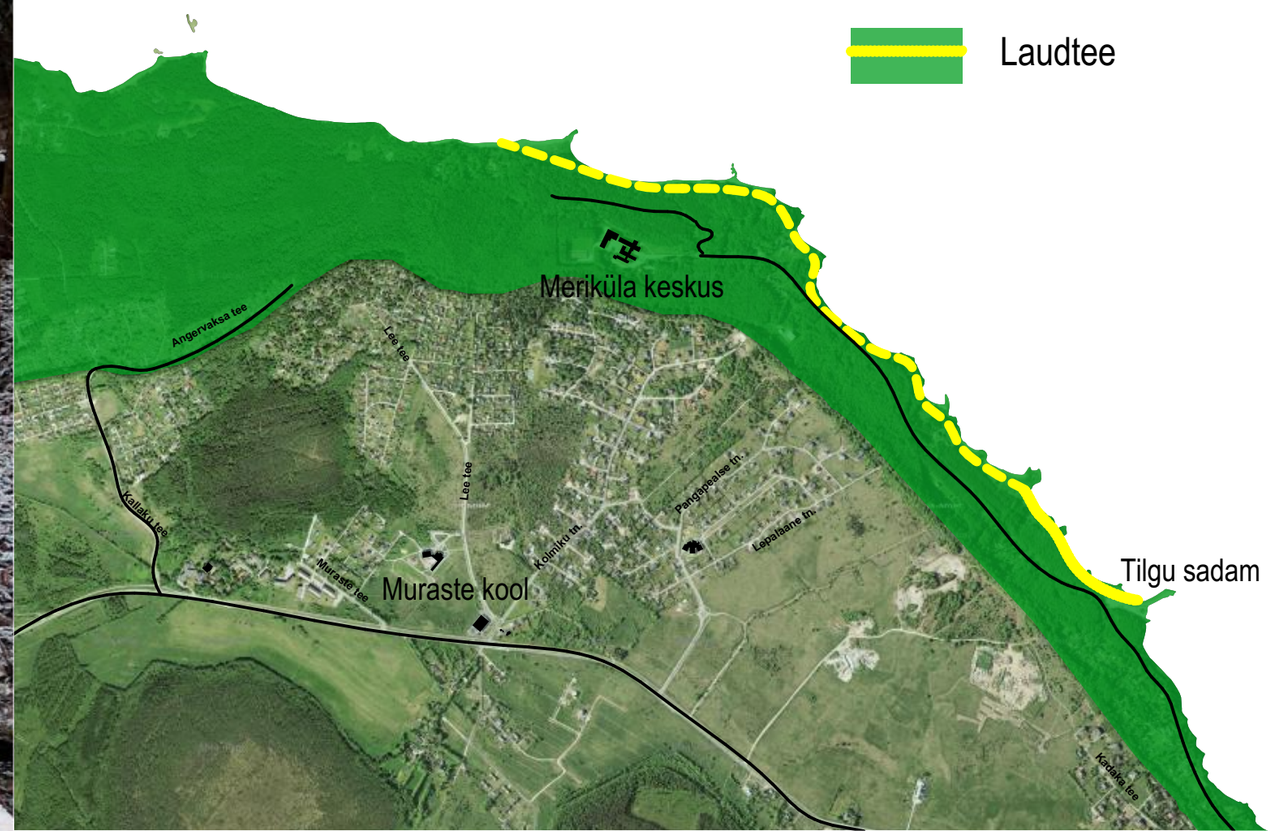

Klindi ja mere vahelised ühendused

UUS

Wald.Berlin.Klima. – Exhibition in the Forest
Arhitektid:hochC Landscape Architects
Asukoht: Grunewald, Berlin, Saksamaa
Pildi allikas: http://www.landezine.com/index.php/2017/07/wald-berlin-klima-exhibition-in-the-forest-by-hochc-landscape-architects/

Klindi ja mere vaheline ala

Avalik hoone

Ol.ol tee

Rada

Laudtee

Ujumiskohad
UUS

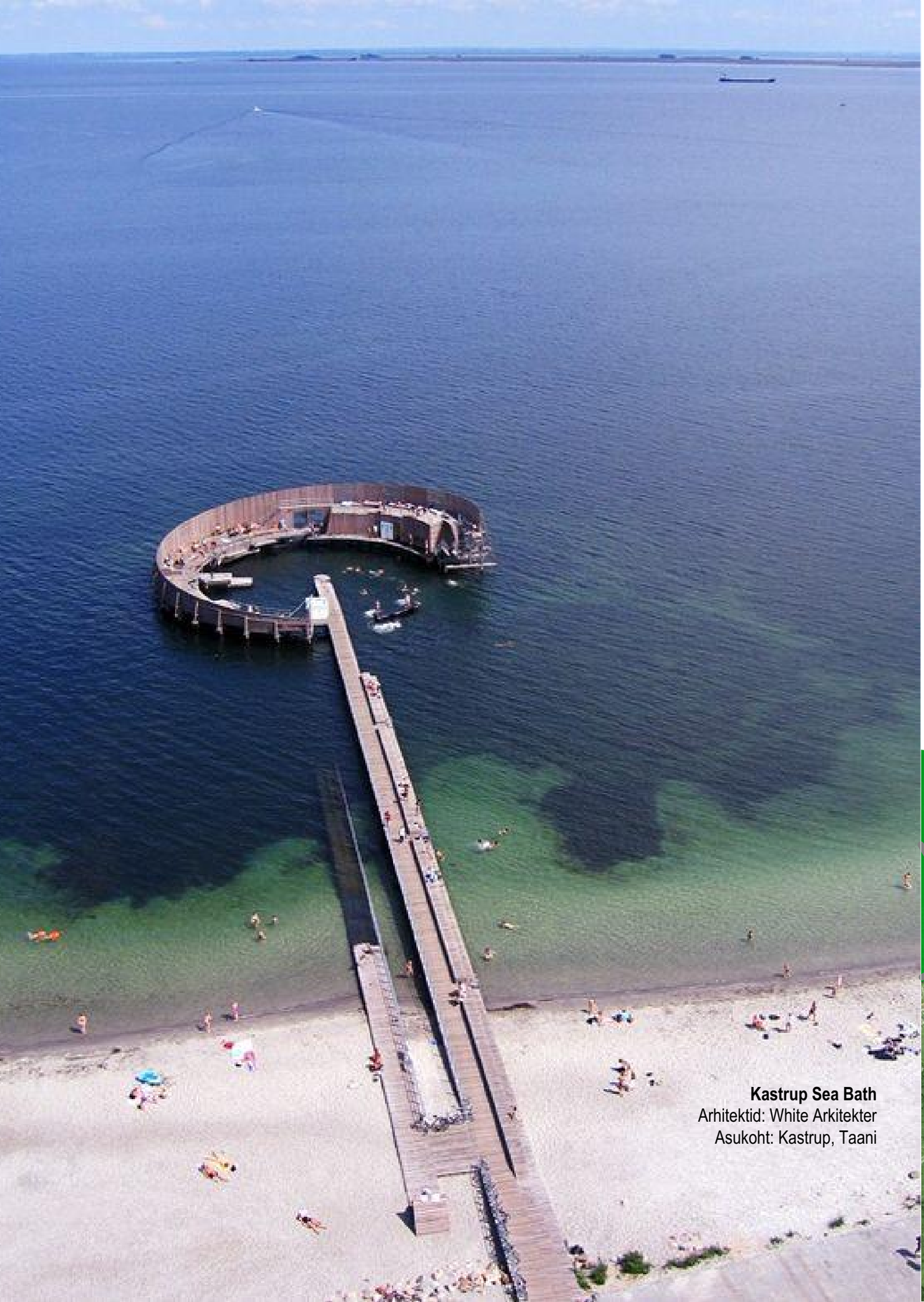

Kastrup Sea Bath
Arhitektid: White Arkitekter
Asukoht: Kastrup, Taani

Klindi ja mere vaheline ala

Avalik hoone

Ol.ol tee/rada

Rada

Laudtee

Mööda ülemist serva kulgev metsarada

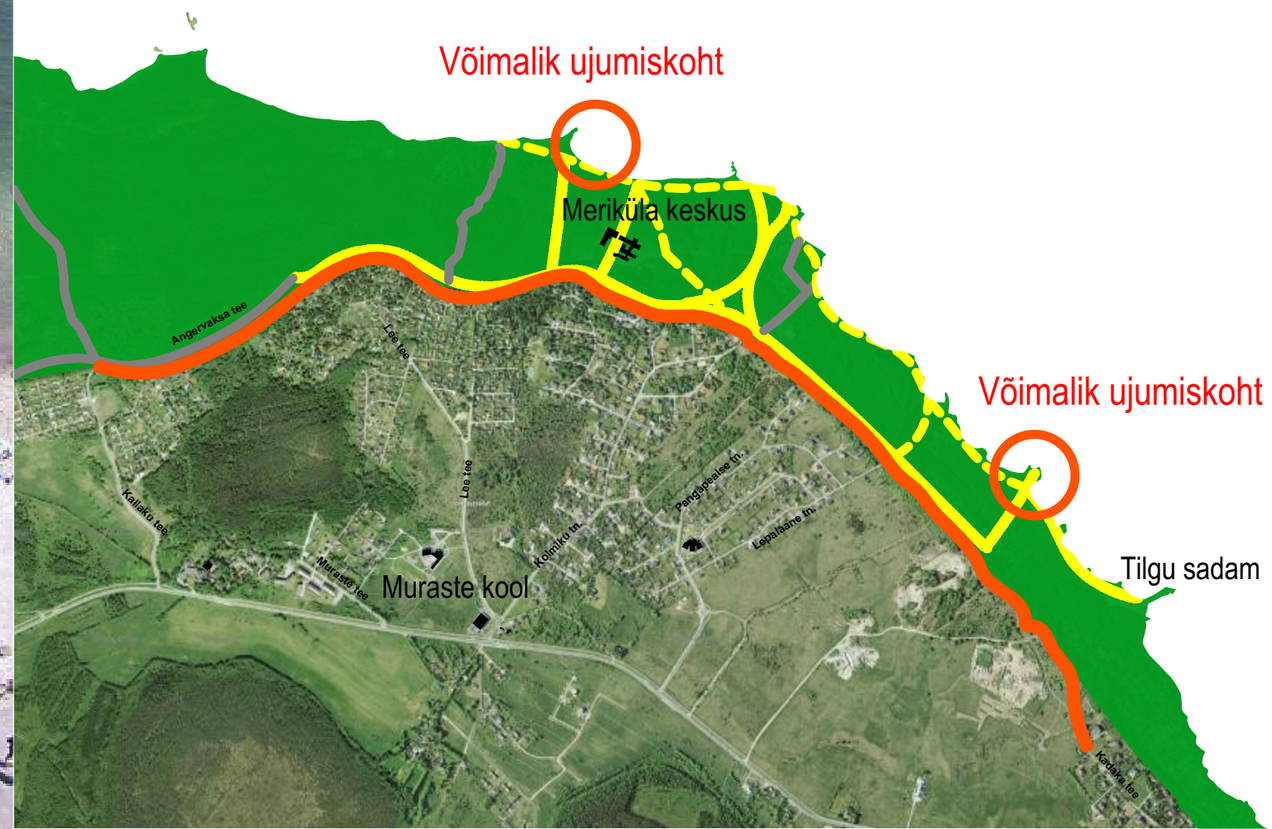

Lõkkekohad ja puhkealad

Klindi ja mere vaheline ala

Ol.ol. lõkkekoht

Uus lõkkekoht

Parkimine

Klindi ja mere vaheline ala

Parkimiskohad

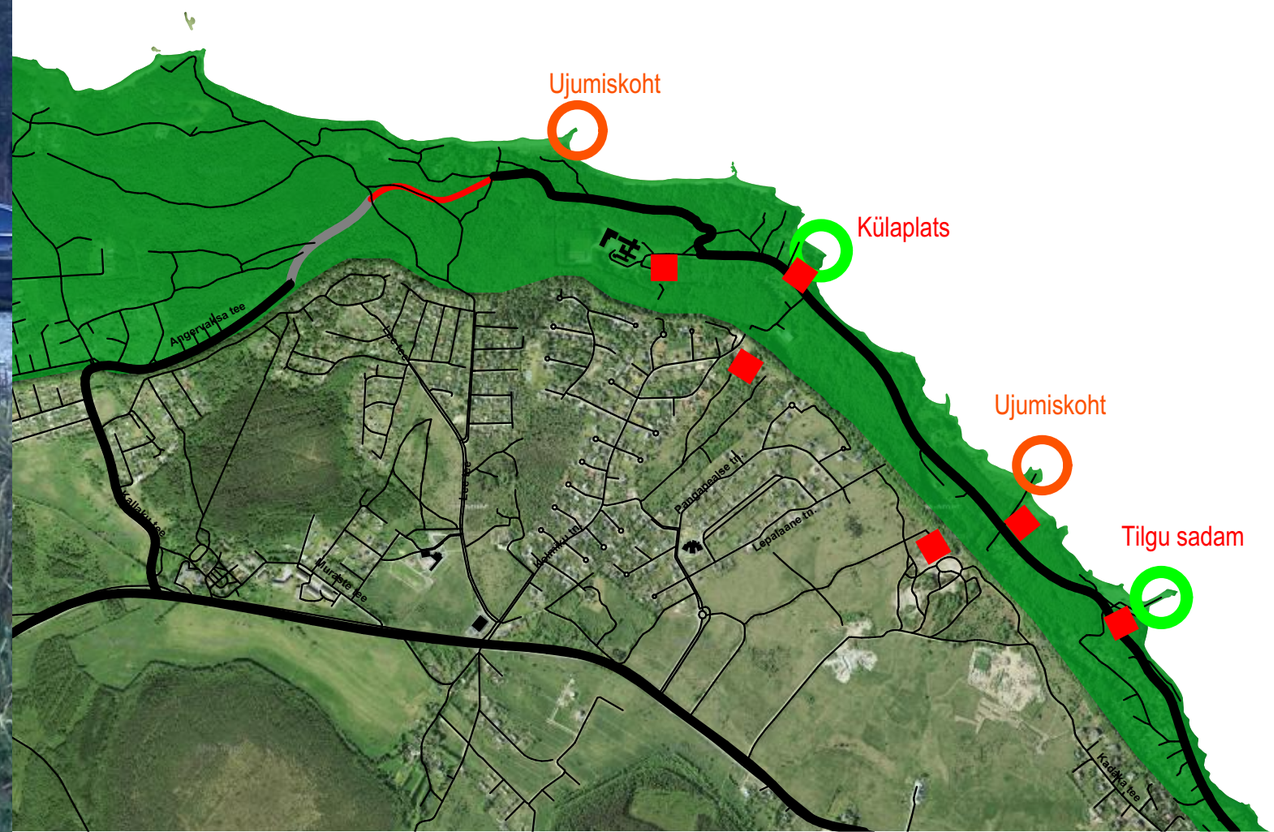

Olemasolevad ühendusteed

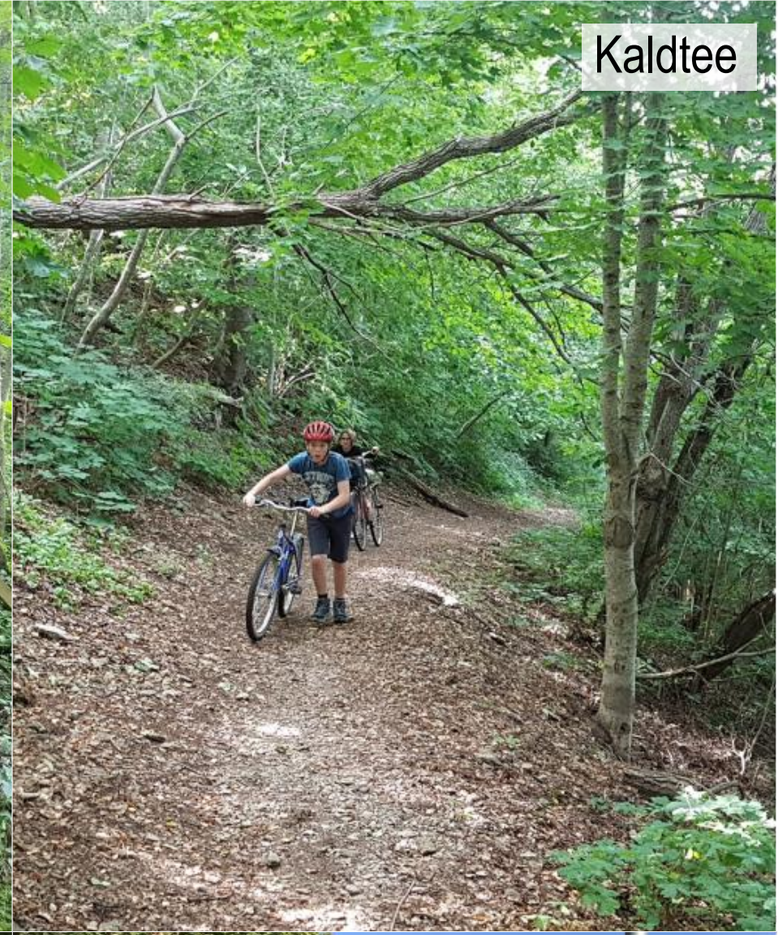

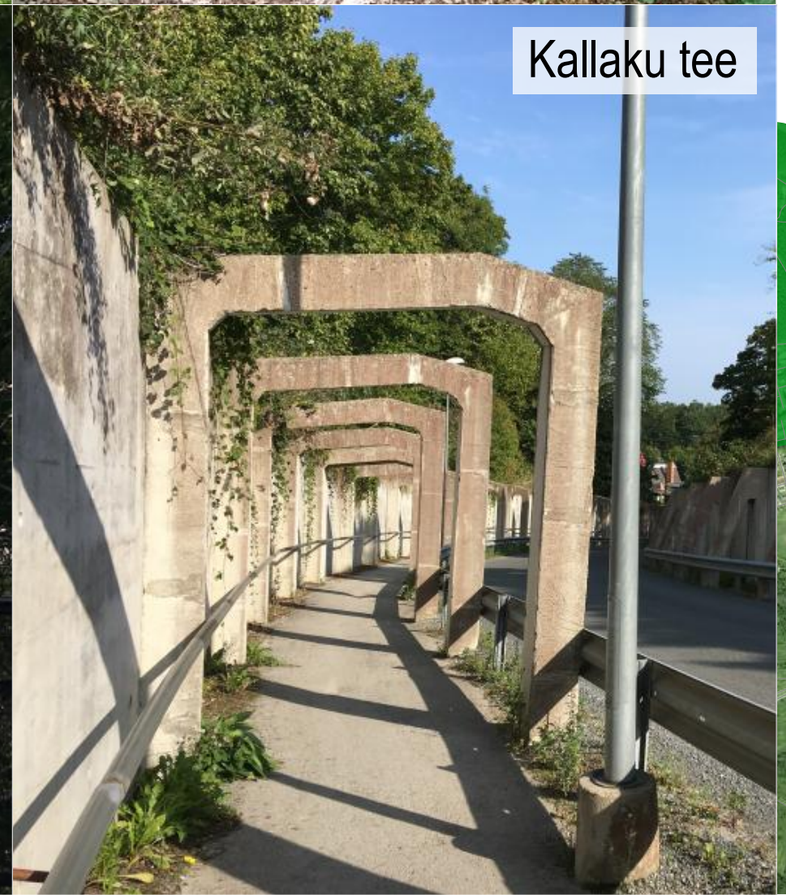

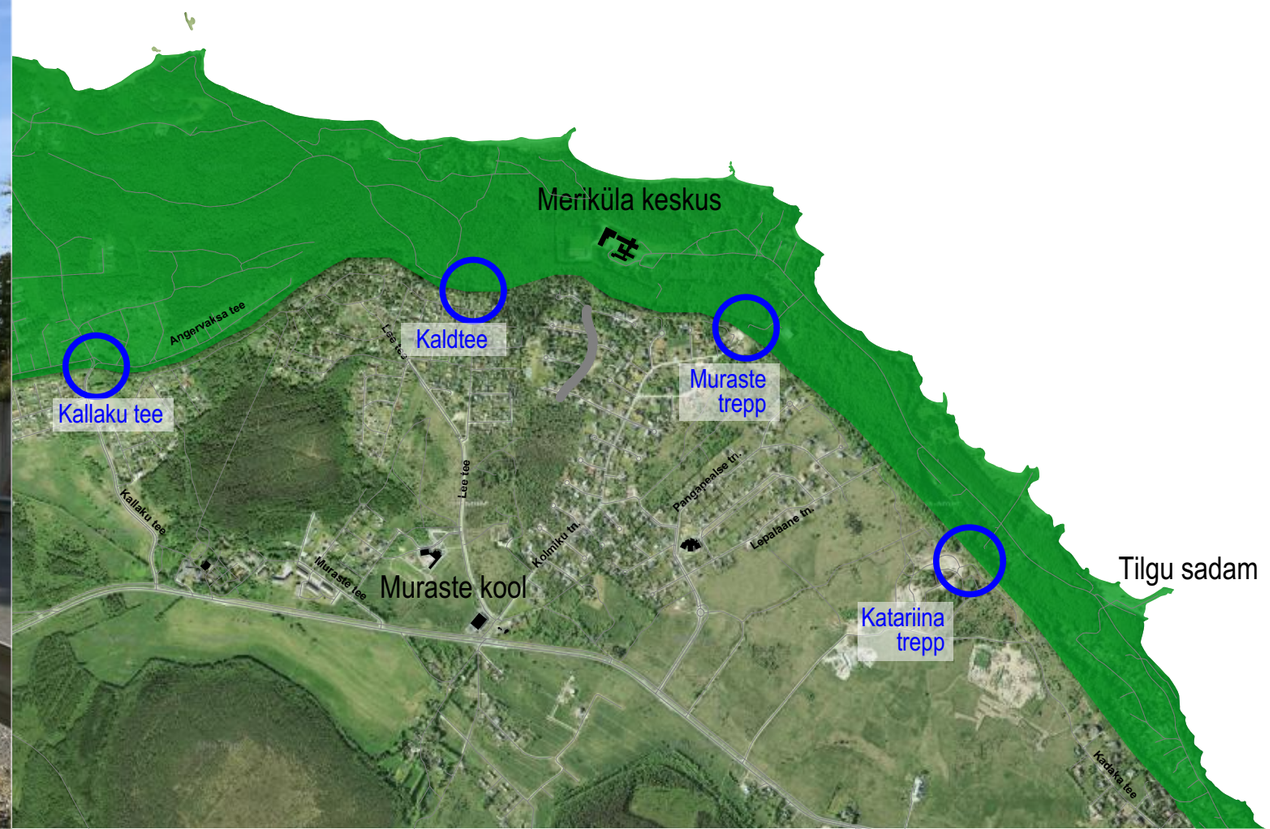

Lisatavad uued ühendusteed

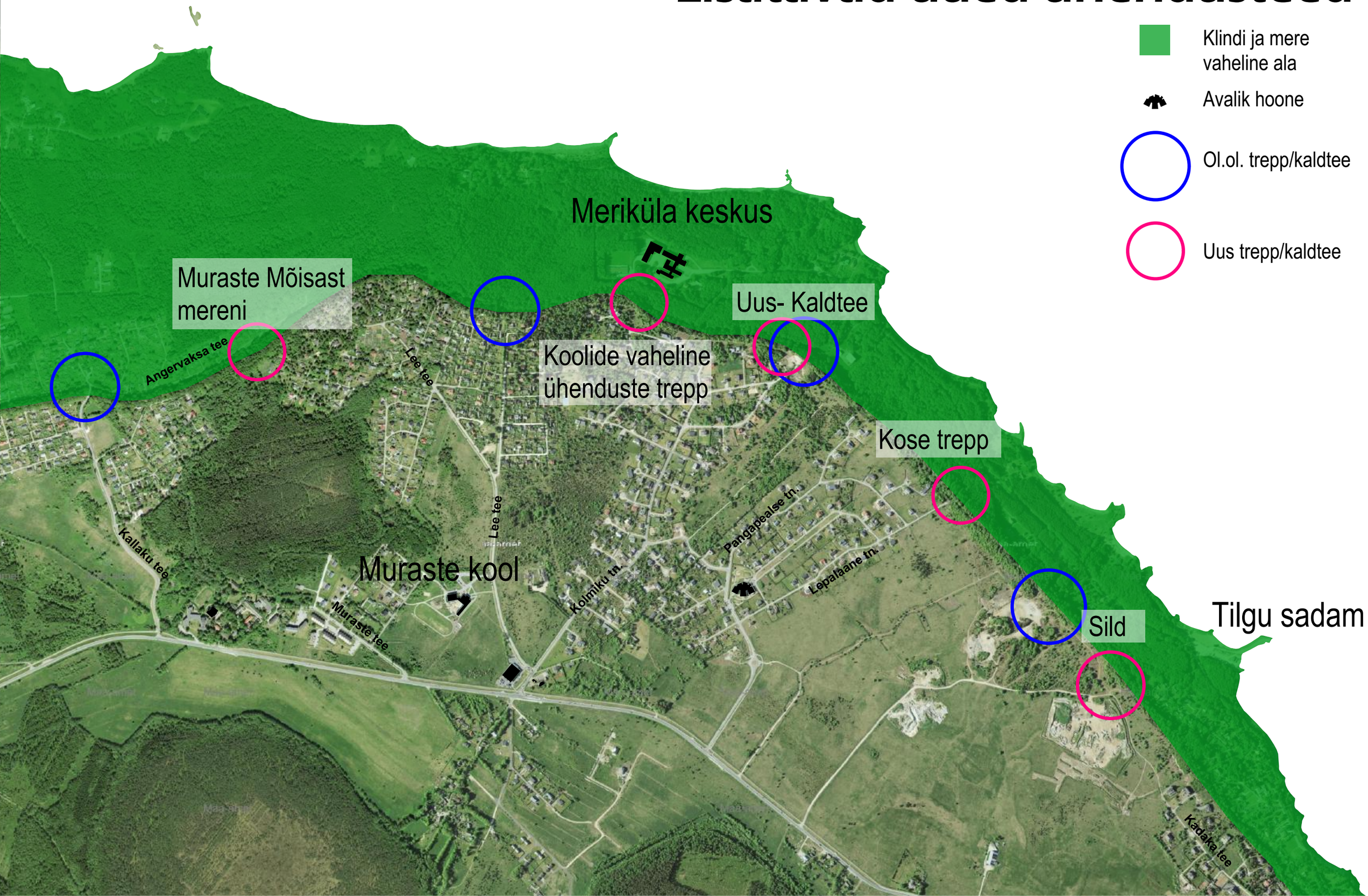

Ühendustee Muraste mõisast mereni

UUS

Puidust trepp
Asukoht: Taani

Pildi allikas: https://www.colourbox.dk/billede/trapper-ved-moens-klint-billede-12231720/

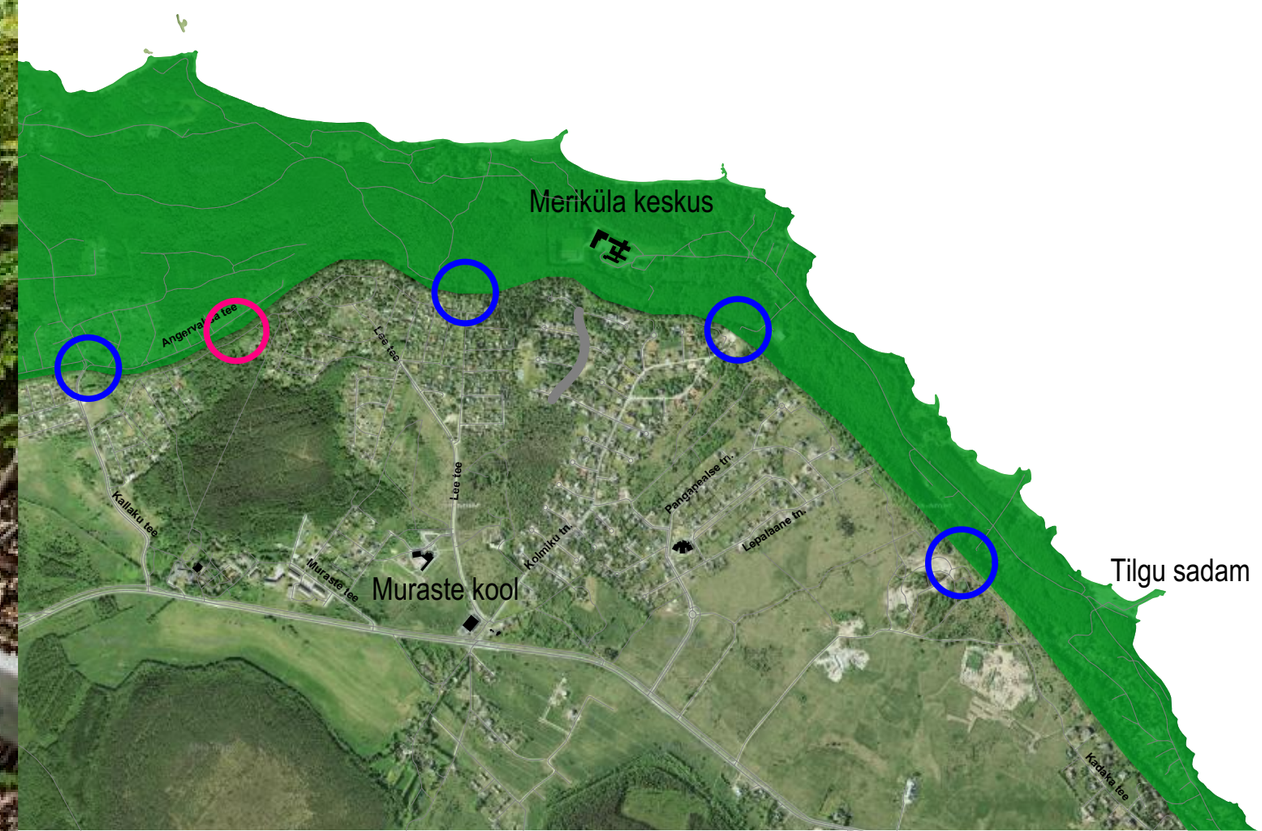

Ühendustee Muraste mõisast mereni

UUS

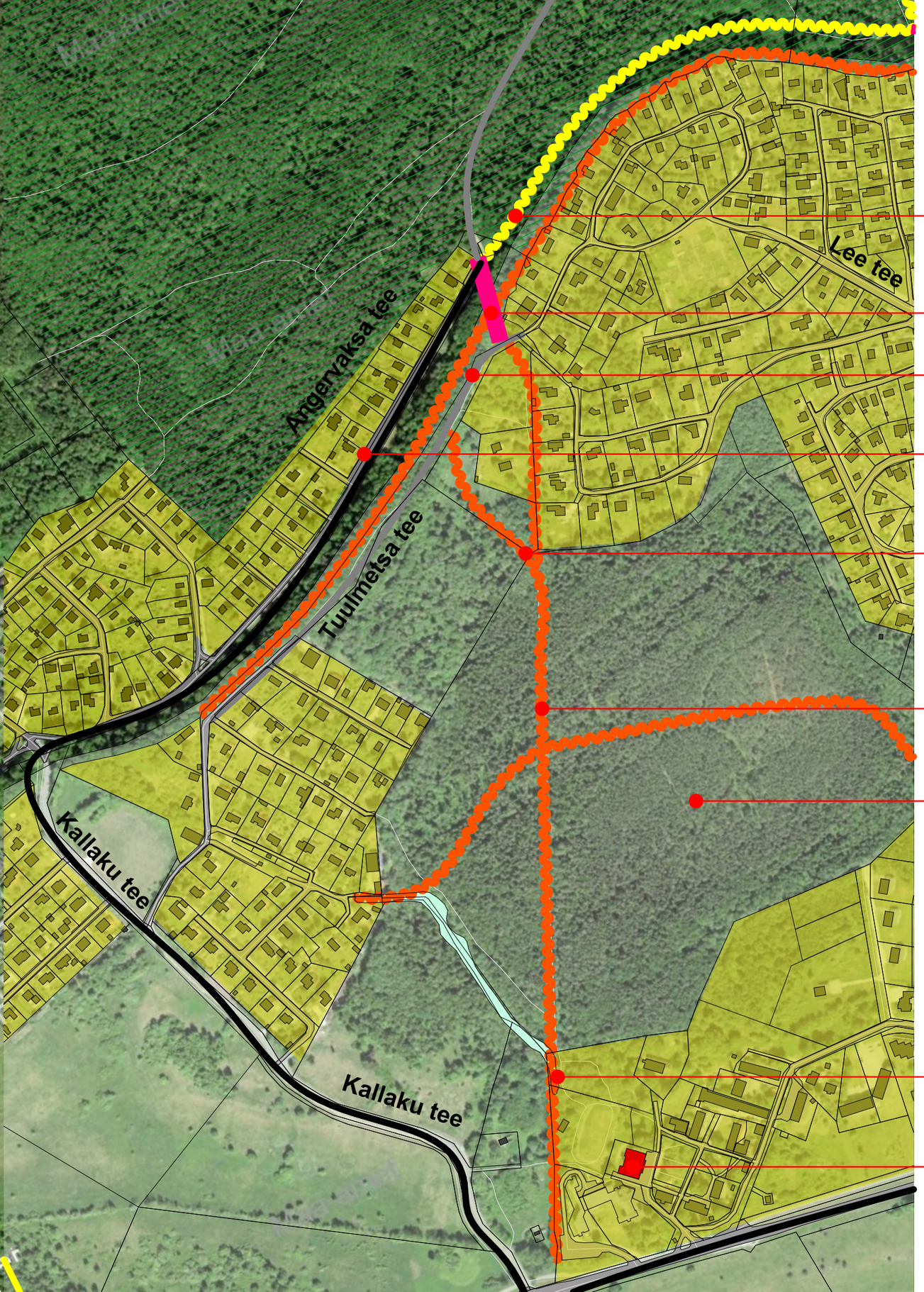

Uus laudtee

Trepp

Tuulmetsa tee

Angervaksa tee

Metsaraja pikendus

Ol.ol. metsasiht mis tehakse muudetakse martkarajaks

Hiiemets

Muraste Looduskool

Muraste mõis

Olemasoleva kaldtee rekonstrueerimine

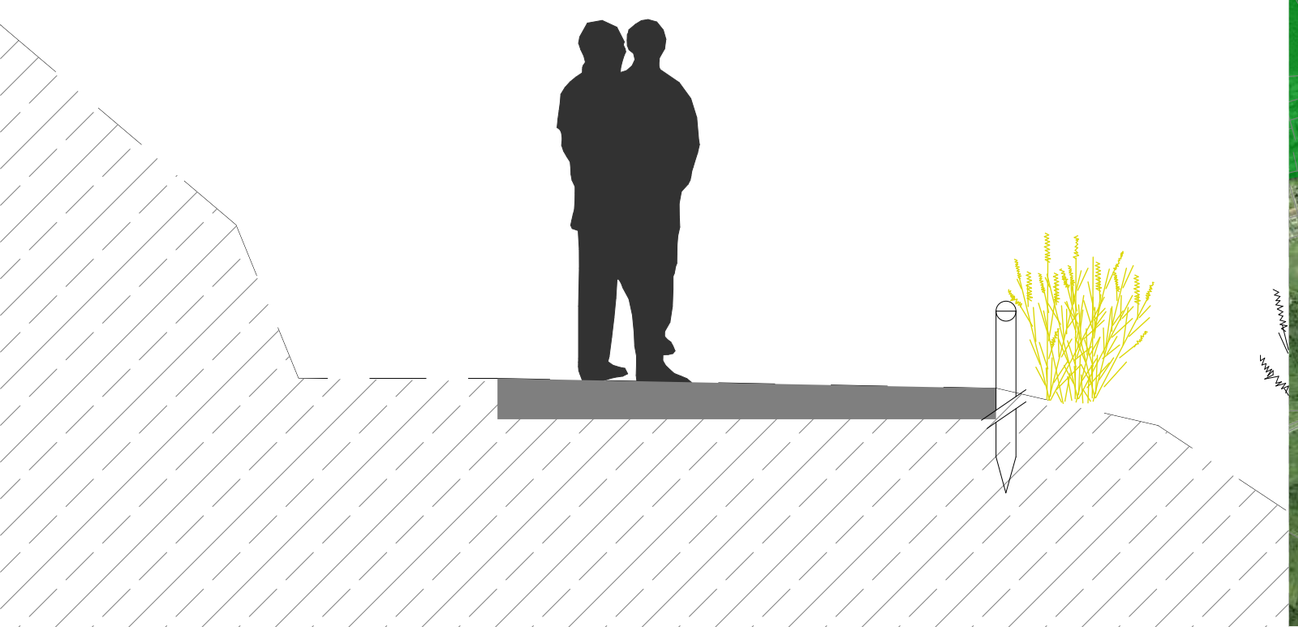

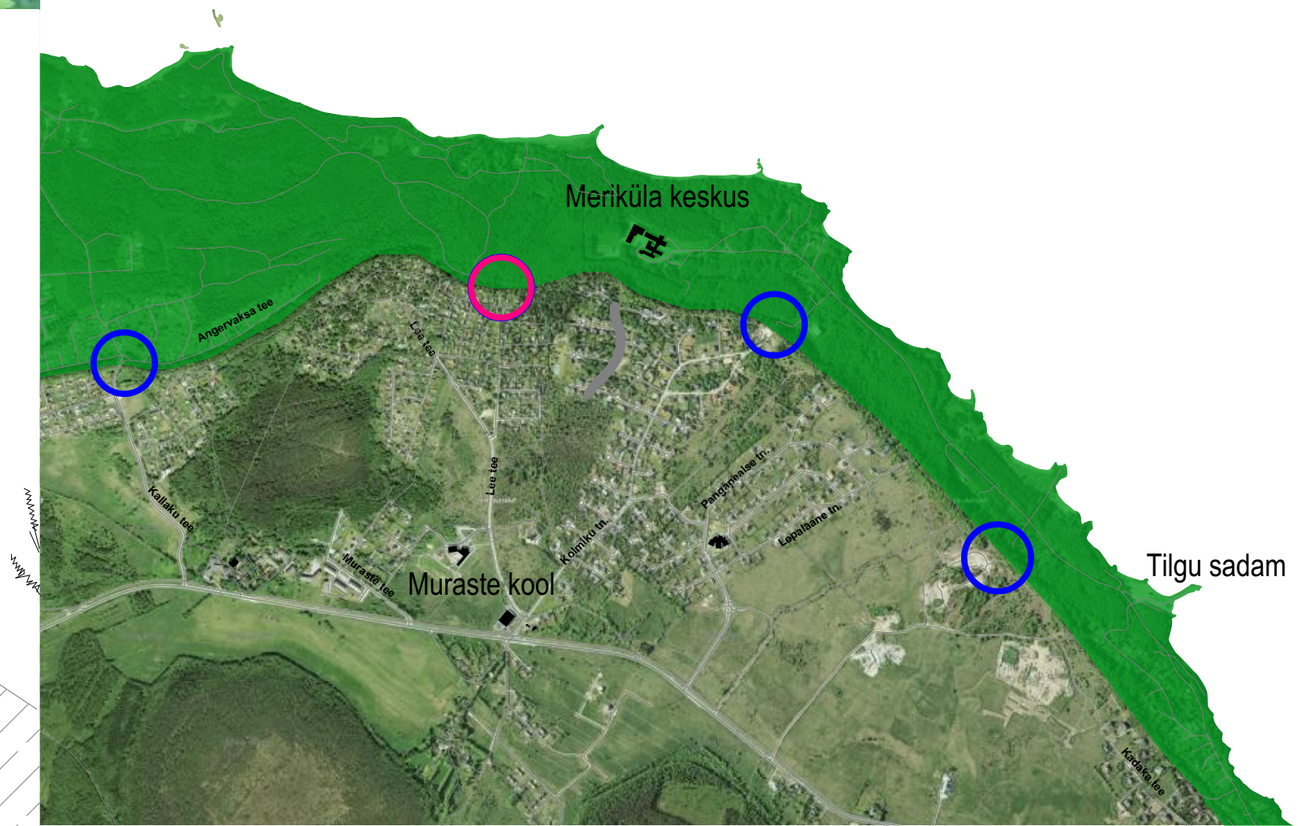

Olemasolev Kaldtee

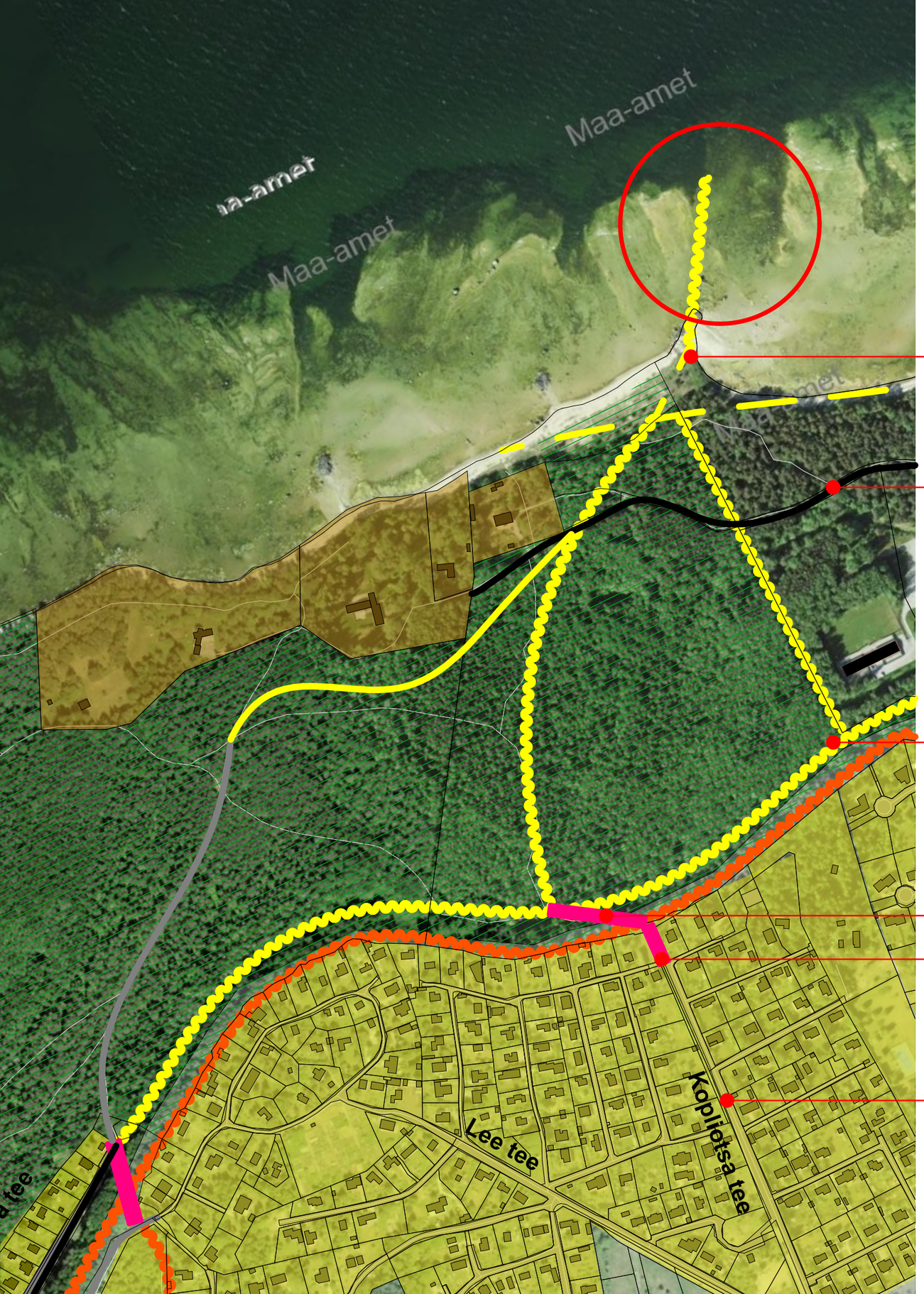

Uus ujumiskoht

Tilgu tee

Uus laudtee

Kaldtee

Kopliotsa tee pikendus

Kopliotsa tee

Koolide vaheline ühendustee

UUS

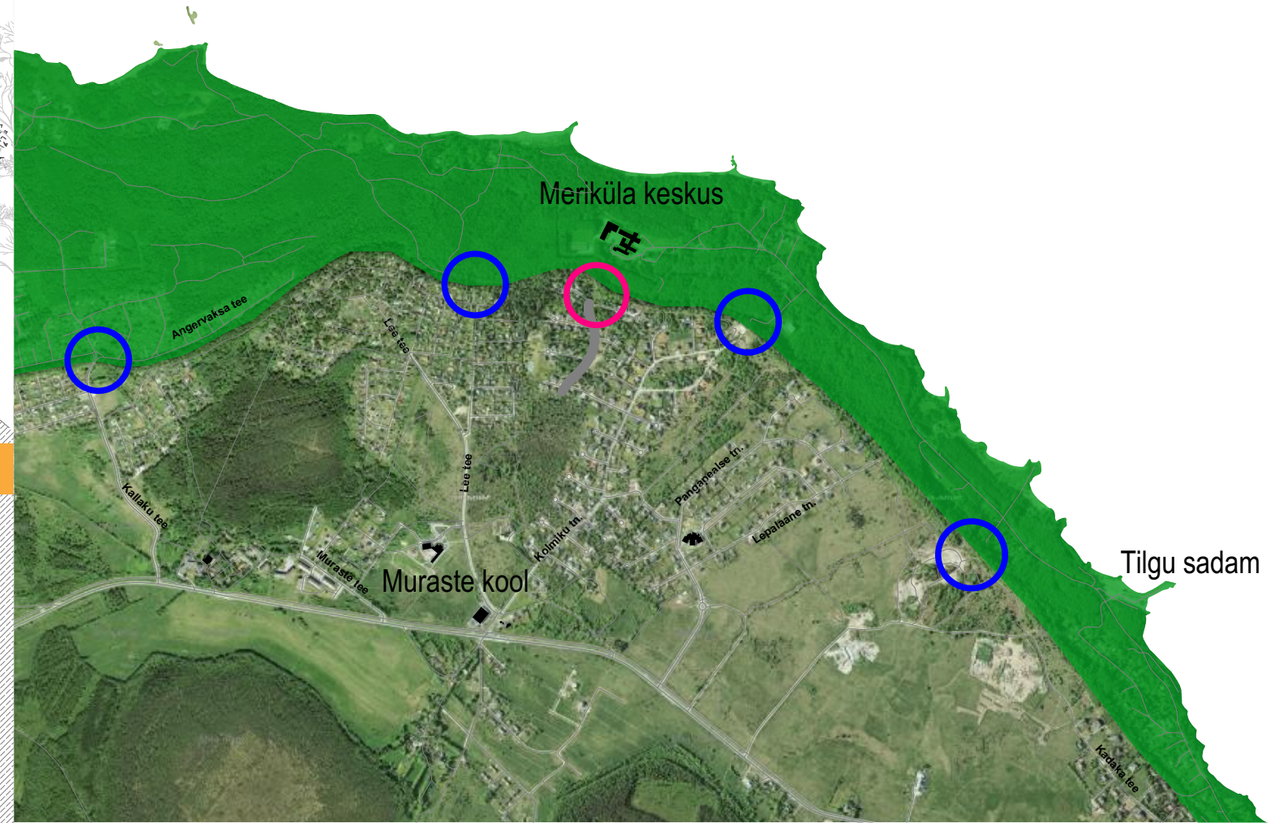

Koolide vaheline ühendustee

UUS

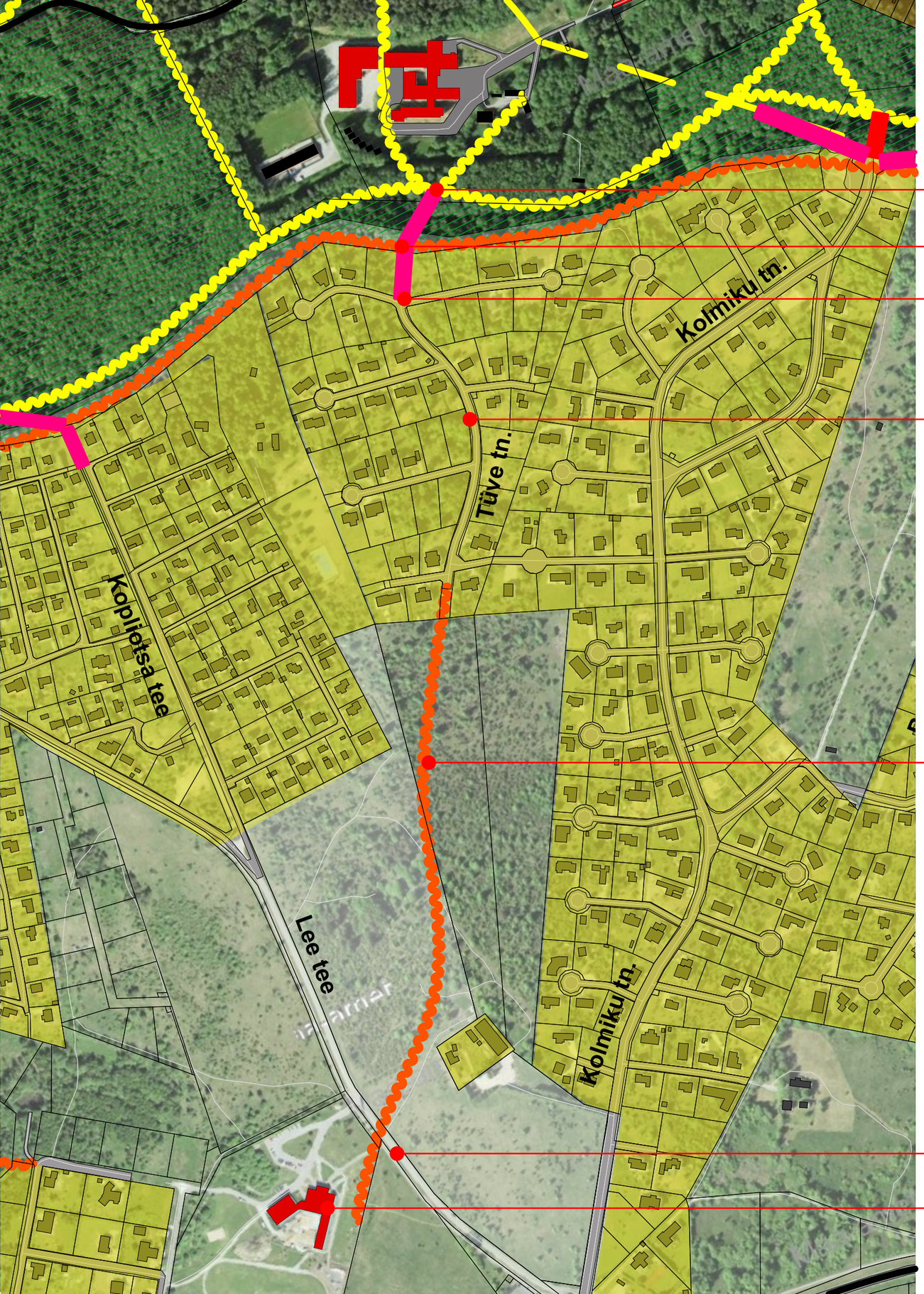

Trepi disain var 1

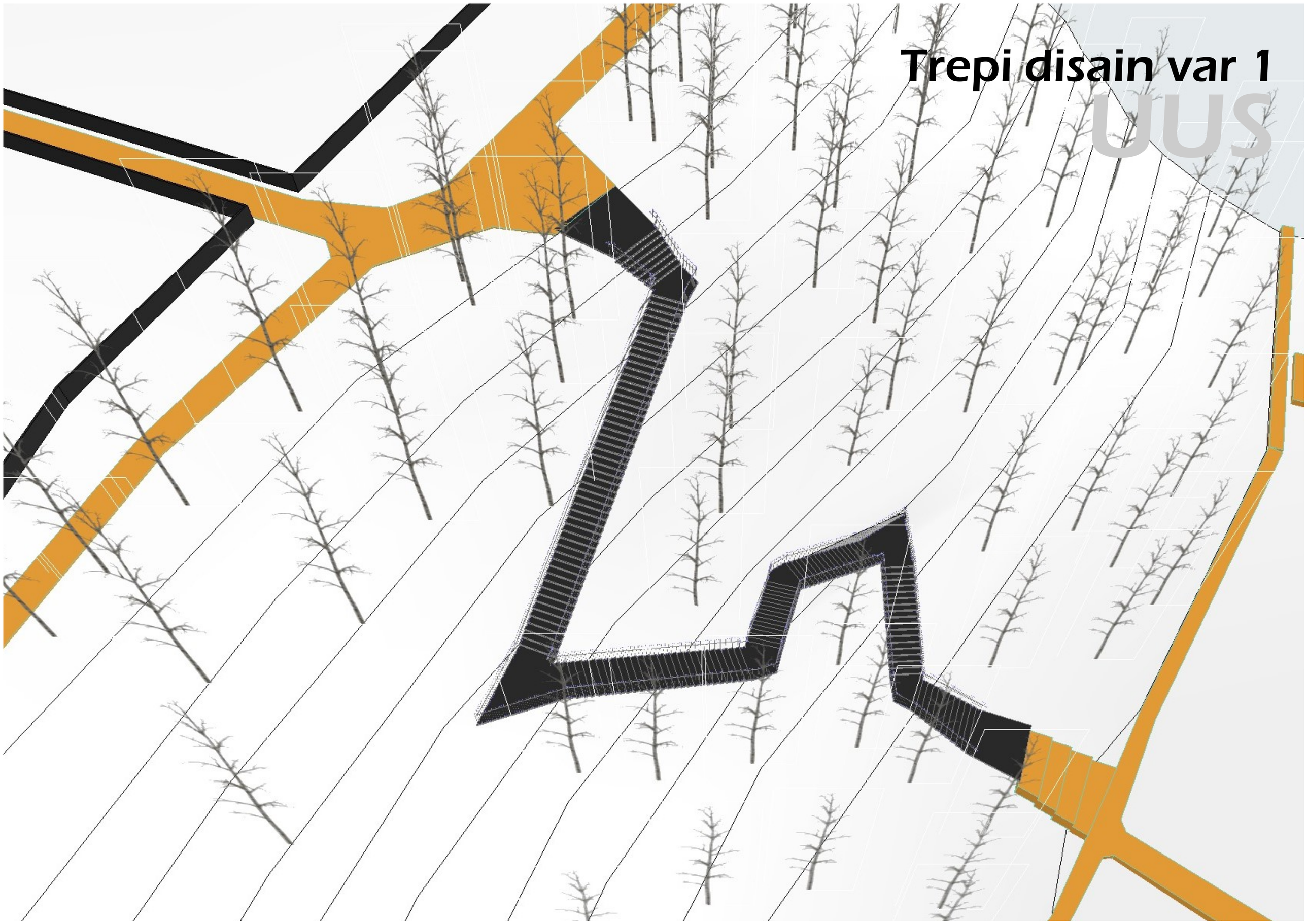

Trepi disain var 2

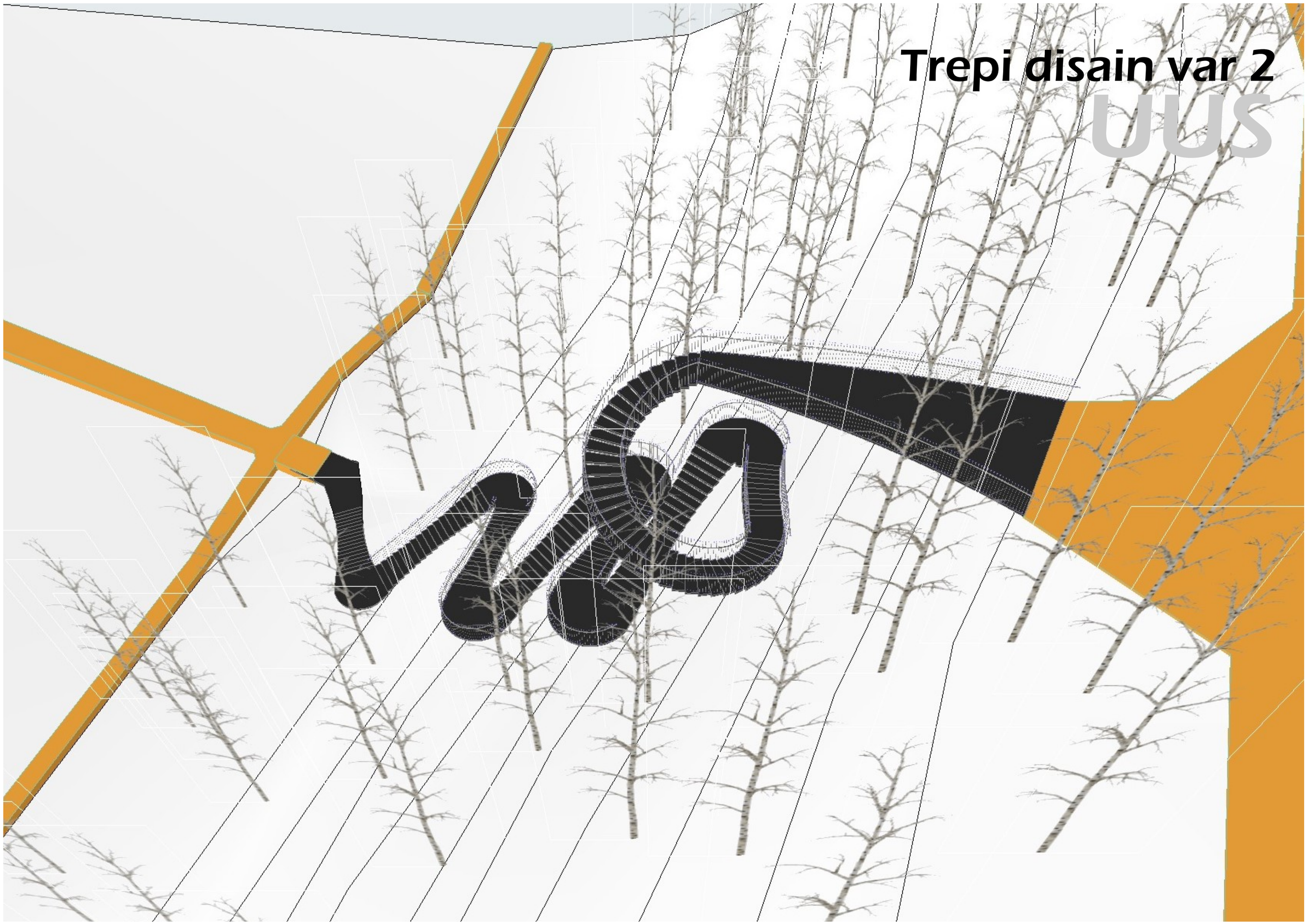

Kolmku tn KALDTEE

UUS

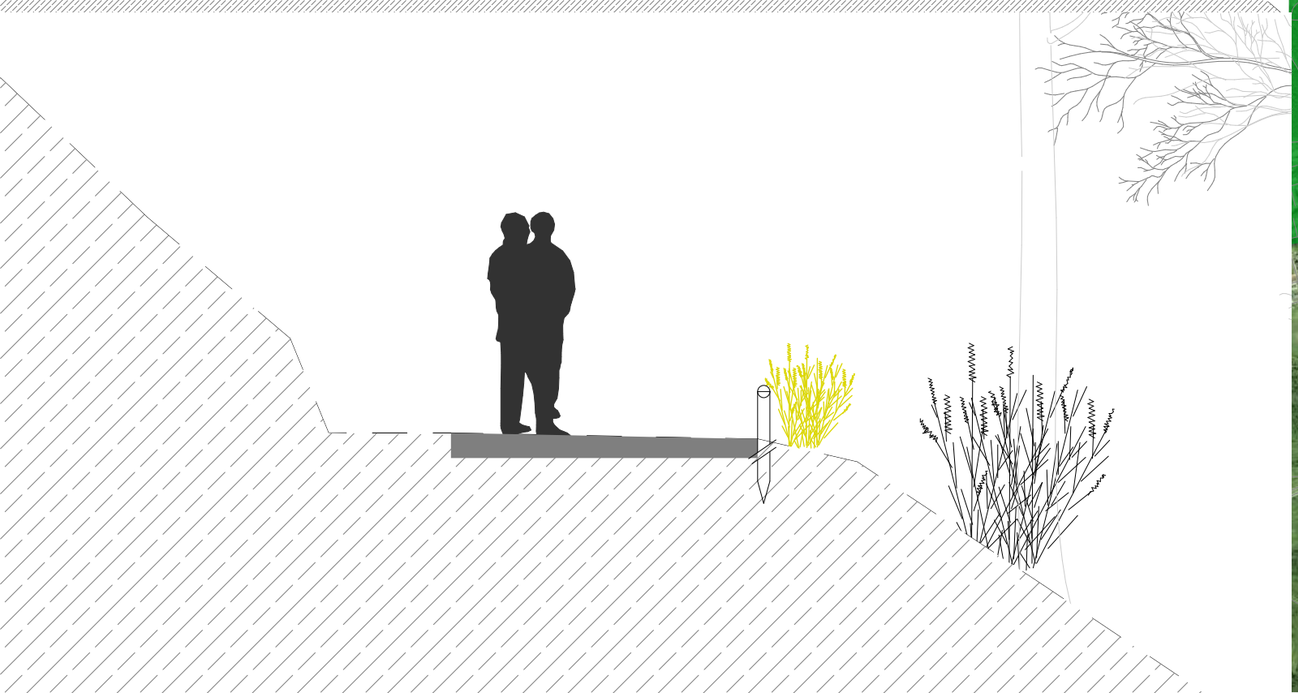

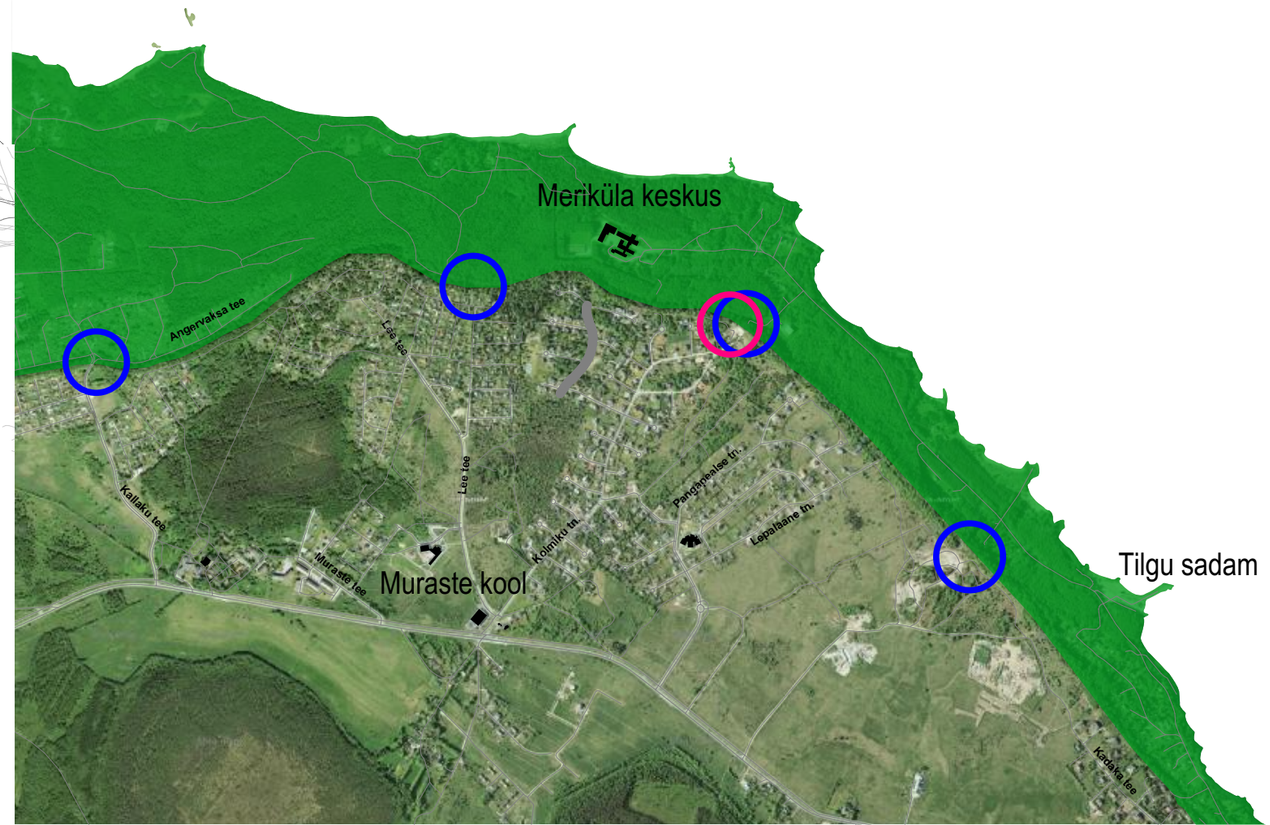

Kolmku tn KALDTEE

UUS

Peetri Suure kindlustus

Taasavatav piirivalvetorn

Võimalik külaplatsi asukoht

Kelgumägi

Matkarada

Uus metsatee

Uus kaldtee

Uus pangapealne rada

ol. ol. Muraste trepp ja vaateplatvorm

Lepalaane trepp kose juures

UUS

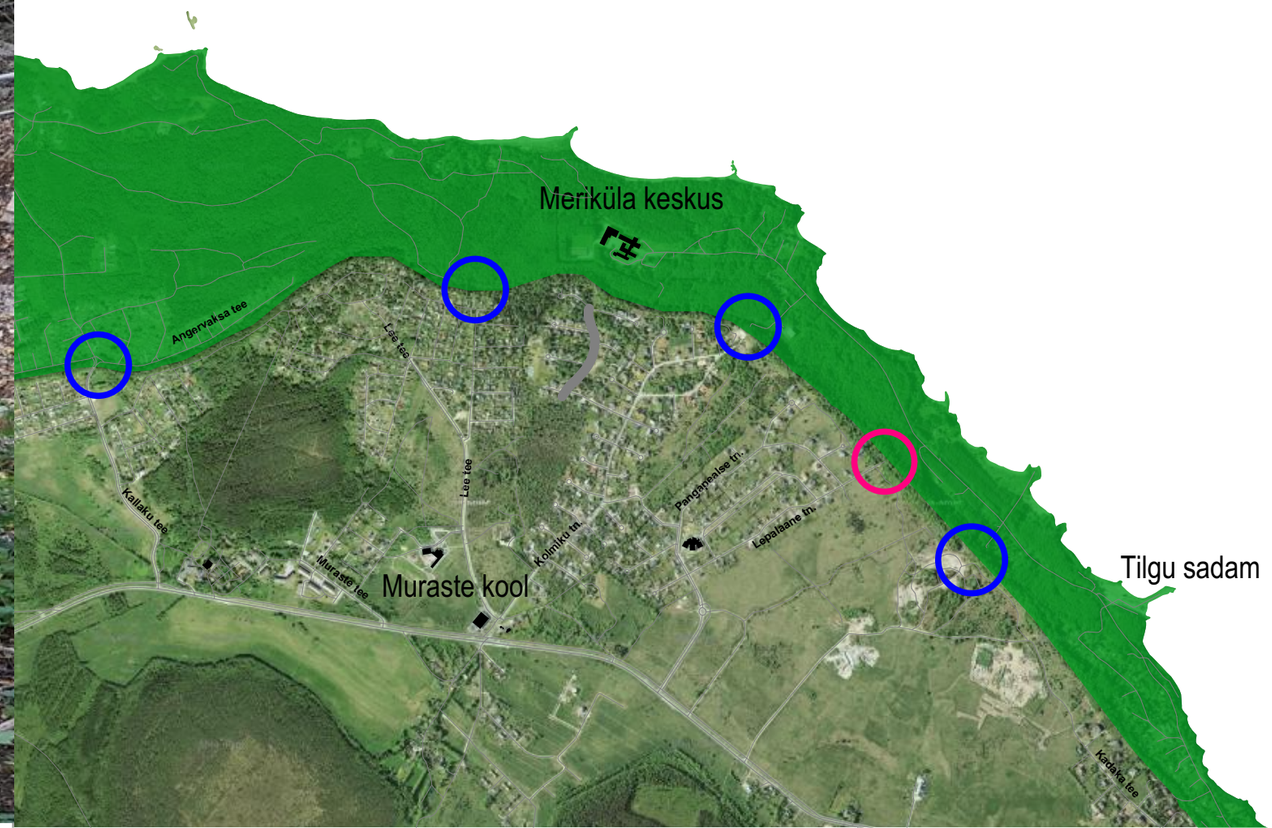

Lepalaane trepp kose juures

UUS

Katariina trepi ümbrus

UUS

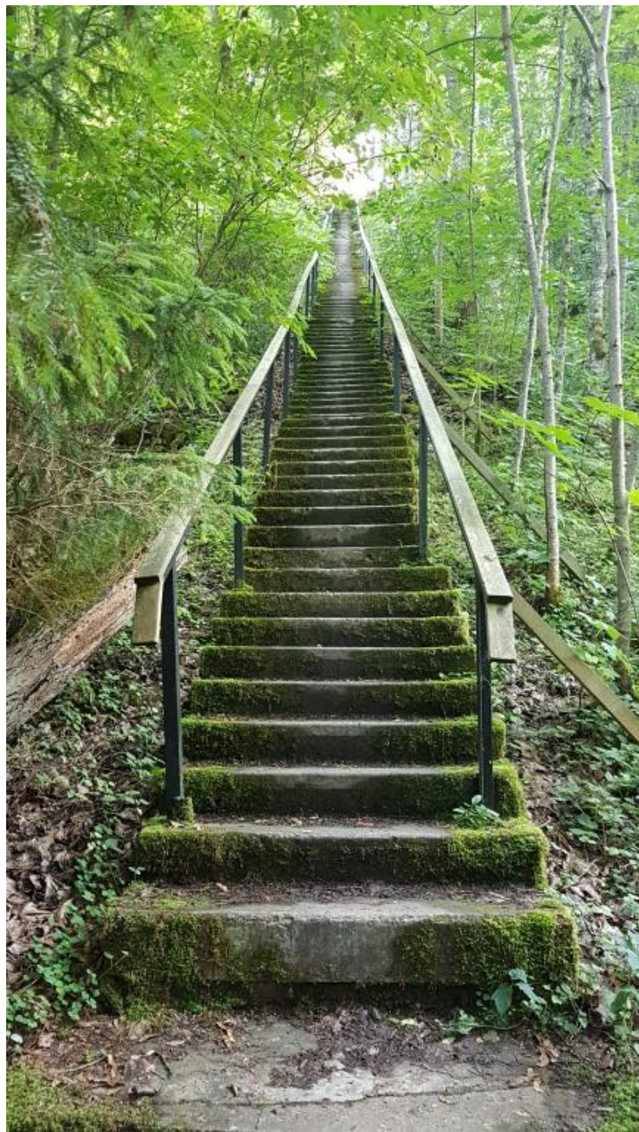

Alternatiivne juurdepääs Tilgu teele

UUS

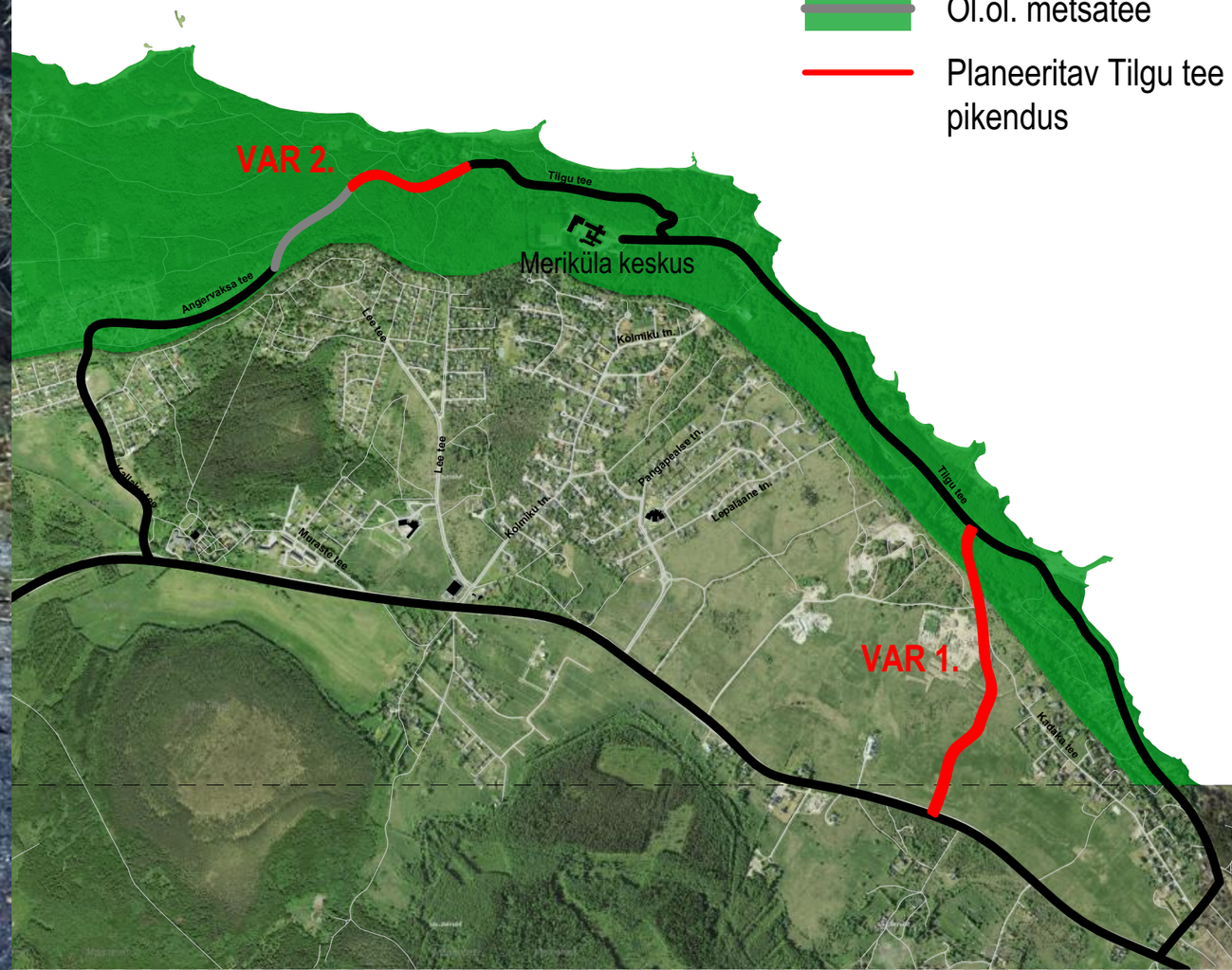

Sild üle uue juurdepääsutee

UUS

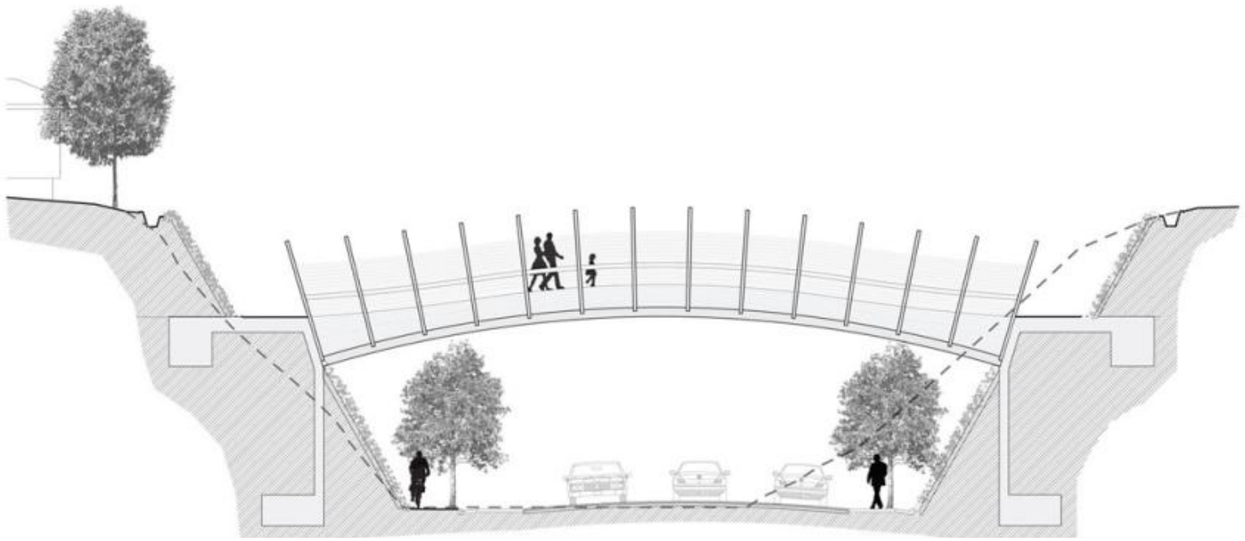

Jalakäijate sild
Arhitektid: Enrique Browne y Asociados Arquitectos
Asukoht: Tsilli

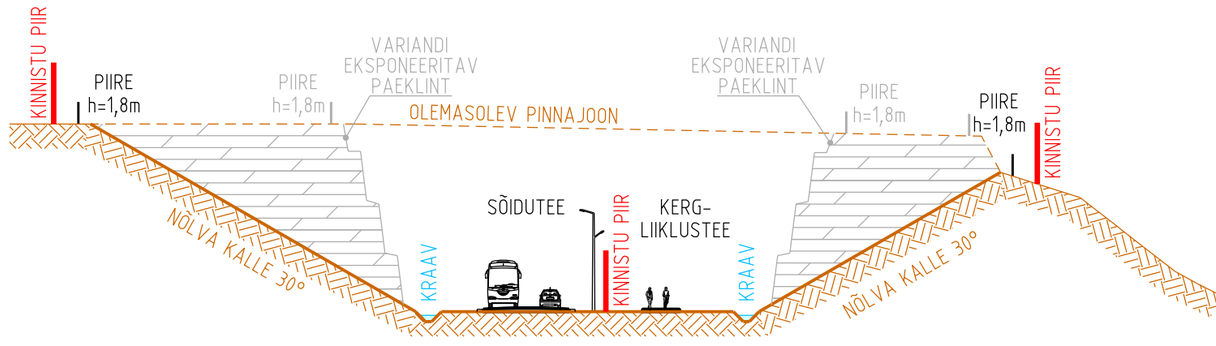

Planeeritav Tilgu tee pikendus
KBT Projekt

Jalakäijate sild
Insener: Henriko Heinoja.
Asukoht: Pirita jõgi, Tallinn

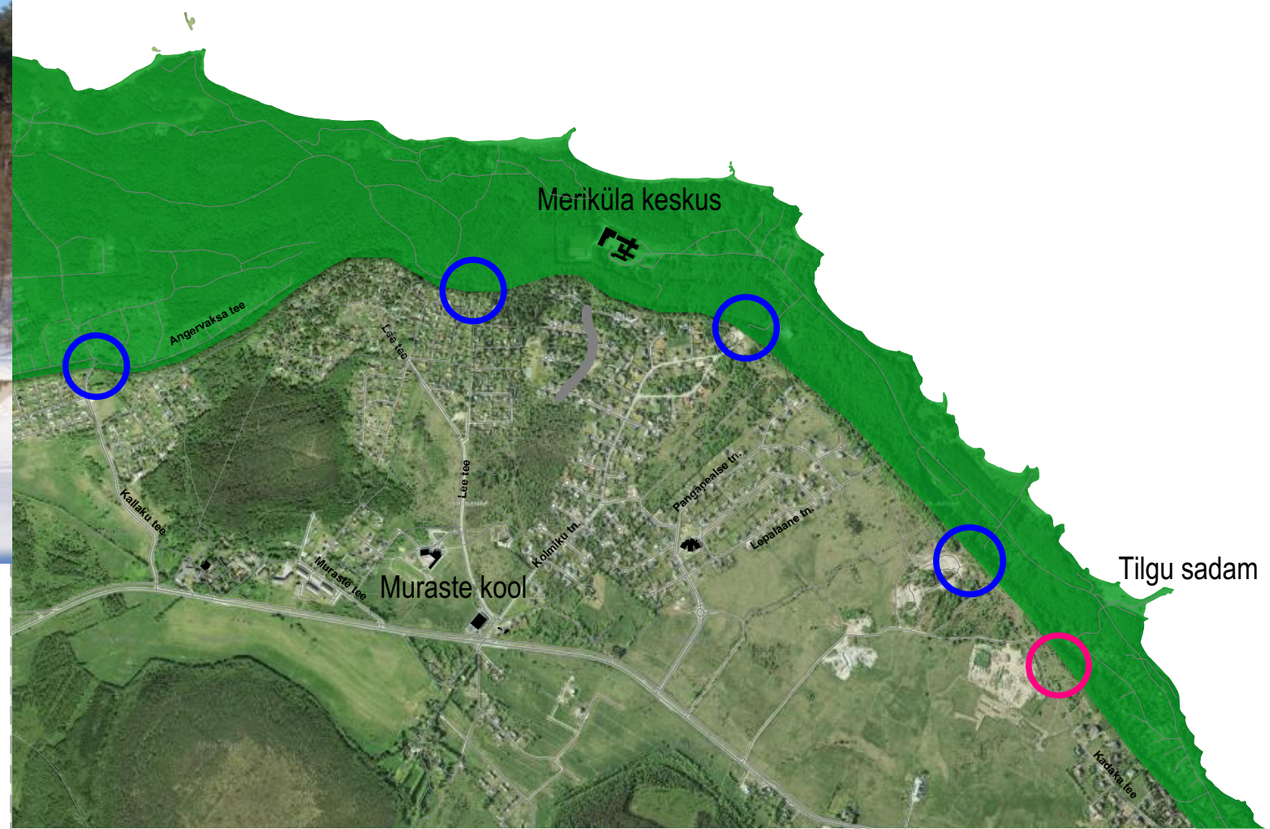

Rajatav tervikstruktuur

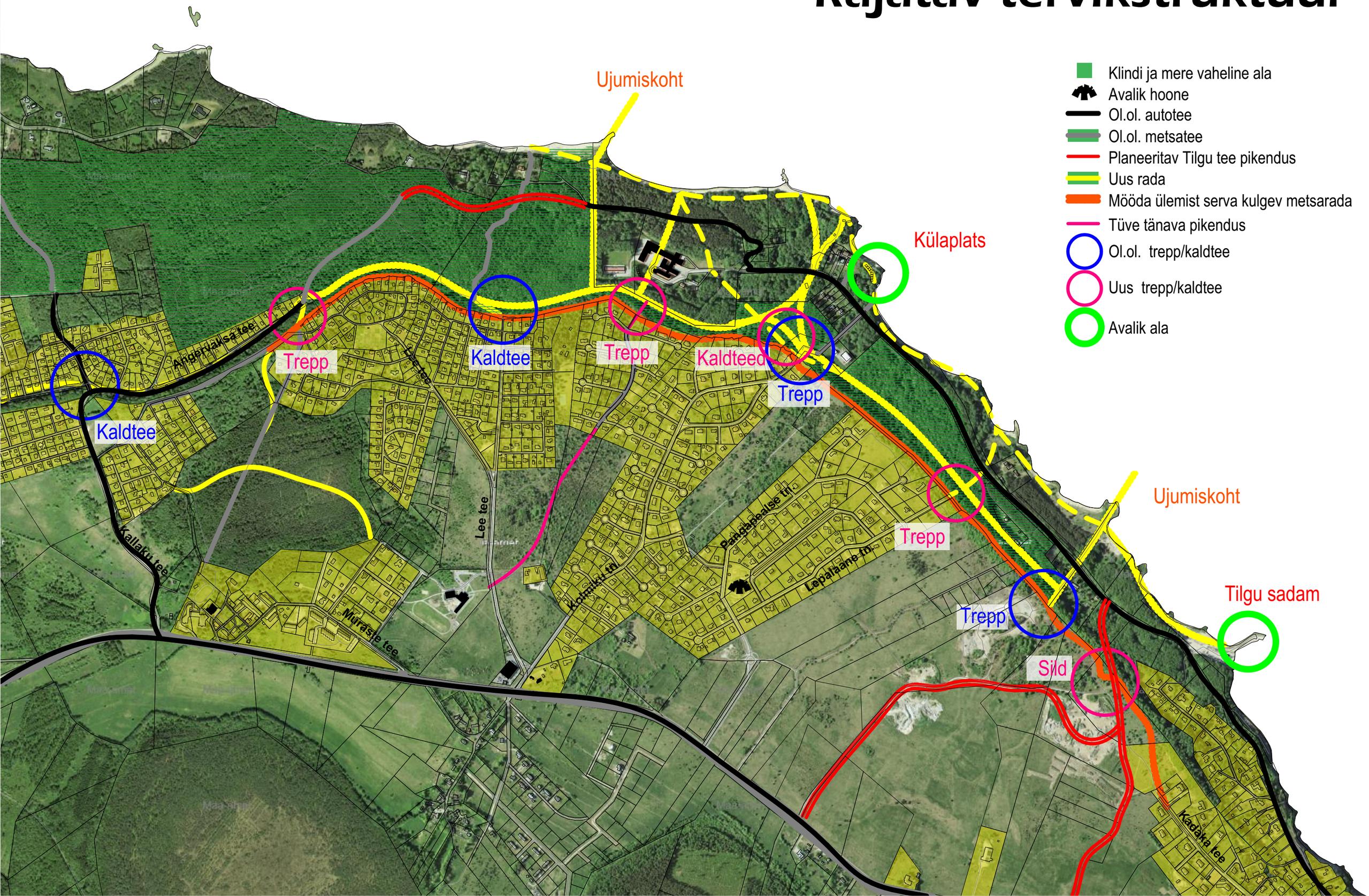

Esitatud ideede kokkuvõte

1. KLINDIASTANGU ÜLEMINE RADA

Tilgu tee piirkonnast idas, Kesklinna poole on nõlva peal välja kujunenud ilusate vaadetega matkarada. Sama ideed tuleb pikendada pikki klindi astangu nõlva lääne poole. Jalakäijatele tuleb rajada takistusteta, terviklik liikumine. Ühest küljest on tegu funktsionaalse eri elamurajoone ühendava teega. Teisest küljest on tegu hunnituid vaateid pakkuva alaga mis peab olema avatud avalikusele.
Kogu alast rada läbi viies tuleb arvestada seal ääres elavate inimeste privaatsusega ja rada tuleks viia võimalikult nõlva lähedalt.
Kui esmastes versioonides kavandati rada Kadaka teelt kuni Muraste trepini siis kohalike elanike ettepanekul pikendati klindiastangu ülemist rada kogu ulatuses. Ka sinna kus täna puudub vaba ala klindiastangu veerel ja suvilakrundid on viidud nõlva servani. Antud kohas tuleb arvestada edaspidiste planeeringute koostamisel Klindiastangu ülemise rajaga ja nimetatud funktsioon planeeringutesse sisse kirjutada.
Raja kulgemise tagamine kogu planeeritava ala ulatuses on kindlasti ulmeline ja väga pika ajaline protsess kuid suurelt unistada pole patt.

2. KLINDIASTANGU ALUMINE RADA

Täna on valdavalt kindiastangu alumine osa ligipääsmatu. Seal on tihe mets ja paljudes kohtades liigniiske ala. Käesoleva visiooniga tehakse ettepanek kogu klindiastangu alune avada jalakäijatele. Kas siis pinnasetee või niiskemates kohtades laudteega. Nimetatud rada avab suursuguse vaate kindiastangule alt poolt. Ja antud rada saab kasutada õppematkade tegemiseks

3. ERINEVAD RAJAD METSAS JA MERE ÄÄRES (KALDARADA, ÜHENDUTEED, …

Hetkel on klindi ja mere vahelisel ala erinevaid isetekkelisi radu. Selgelt on avalik soov antud alal liikuda, matkata või siis lihtsalt pühapäeva jalutuskäiku teha. Selleks tarbeks on tekkinud suhteliselt palju erinevaid metsaradu. Eriti Looduskaitseala osas. Kuna tegu on isetekkeliste radadega on inimesed seal tegelenud oma tahtmis mööda radade ehitamisega, täites pinnas kõik võimaliku sodi ja ehitusjäätmetega.
Et seda vältida tuleb omavalitsuse poolt rajada antud alale terviklik ja korrastatud radade võrgustik

4. UJUMISKAID

Eesti meres ujuda on raske. Pikk tee sügavasse vette, kivine põhi ja jahe vesi. Kangelastegu on rinnuni vette jalutada…
Et muuta ujumas käimist lihtsamaks ja nauditavamaks on ettepanek rajada antud piirkonda, näiteks Tilgu sadama lähedusse, ujumiskai. Kai pealt saab minna rahulikult normaalse ujumissügavusega vette. Kangemad saavad kai pealt teha talisuplust. Kai peal on riietuskabiin, ujumiskoha jaoks vajalik päästevarustus ja hubane valgustus, et muuta õhtune ujumine mõnusamaks.

5. LÕKKEKOHAD

Lõkkekohad on populaarsed linnas elavate kortermajade elanike hulgas. Samas võivad nad tekitada kohalikele elanikele muret kui võimalikud kontrollimata „läbu“ kohad.
Sellega seoses on lõkkeplatside juurde rajamine problemaatiline ja vajab põhjalikku kaalumist. Oluline on küsimus, et kes vastutab lõkkeplatsi eest ja peab seal korda.
Käesoleva tööga on välja pakutud kaks täiendavat lõkkekohta. Nii, et nad ei segaks kohalike elanikke, samas aga säiliks kohtade üle sotsiaalne kontroll.

6. UUED TREPID JA KALDTEED

Käsitletaval alal on mitmeid nõlva alumist ja ülemist ala ühendavat teed või treppi. Sellest hoolimata on üks põhilisi puudusi mida külade esindajad välja tõid just heade ühenduste puudumine. Näiteks kui sa soovid Muraste külast alla mere äärde jalutama minna siis pole see võimalik. Ka nõrgema närvisüsteemiga inimesed ei taha Muraste olemasolevat treppi kasutada. Või teise näitena on kaldtee ülesleidmine pea võimatu kuna juurdepääs on peidetud kahe võrkaia vahele.
Sellega seoses analüüsisime olemasolevate pääsude olukorra läbi ning tegime ettepaneku lisada alale täiendavad trepid või kaldteed. Nii peaks tekkima mugav ja orgaaniline ühendus klindi alumise ja ülemise ala vahele.

7. VARUJUURDEPÄÄSUD AUTODELE

Oluline puudus Tilgu tee piirkonnas on fakt, et alale on ainult üks juurdepääsutee. Varem lahti olnud läbisõit on suletud.
Juba ainult turvalisuse eesmärgil on vajalik antud alale varu juurdepääs. Käesolevas visioonlahenduses on antud kaks juurdepääsu varianti. VAR 1 on juba eelnevalt välja pakutud täiendav juurdepääsu tee Tilgu sadama juurest – tegu on keerulisema ja kallima ehitisega mis rajab läbi klindi uue tee. VAR 2 on lihtsam ja odavam ehitada kuid samas on sellel kindlasti suurem vastuseis nii tee ääres olevate elanike poolt, kes täna elavad väga vähese liiklusega tupiktee ääres, kui ka looduskaitsjate poolt, kes võivad näha uue Tilgu tee lisalõigu rajamises ohtu loodusväärtuste säilimisele.

8. VAATETORN

Ala planeerima hakates oli mõte rajada Tilgu tee piirkonda vaateplatvorm või vaatetorn. Tööd tehes selgus, et alal on olemasolev Piirivalvurite vaatetorn mis on vaja ainult korrastada ja avalikuks kasutuseks avada. Seega puudub vajadus uue ehitise rajamiseks.
Olemasolev piirivalve torn asub Peeter suure merekindluse läheduses.

9. KÜLAPLATS.

Kui Muraste külal hakkab välja kujunema külaplats või koht kus piirkonna inimesed saavad korralda vaba õhu üritusi siis nõlva all asuv Meriküla alles otsib seda kohta. Küla platsi asukohta on raske planeerida. Selline koht peab ise tekkima. Aeg ja inimesed ise määravad selle koha kus neil meeldib koos käia. Küla plats peab orgaaniliselt tekkima.
Sellest olenemata on käesolev visioon teinud ettepaneku, et nõlva alumises osas võiks küla plats tekkida Tilgu sadama lähedusse. Tilgu sadamale on parem juurdepääs kui Tilgu tee tagumisele osale ja seal tekib sünergia sadama pakutavate teenuste ja külaplatsi vahele.